

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS "KOVA"
 Leidžiamas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.
 (Inkorporuota Balandžio 28, 1908 m.)
 Prenumerata: Metams į visas dalis svieto\$2.00
 Pusei metų\$1.00
 Redaktorius K. Vidikas. Administratorius P. Kurkulis
"KOVA"
 229 North 6th Street, Philadelphia, Pa.

KOVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA"
 Published every Friday by
 The Lithuanian Socialist Federation of America.
 Yearly subscription: In all parts of the world \$2.00.
 Advertising rates on application.
 K. Vidikas, Editor. P. Kurkulis, Manager.
 All communications should be addressed to:
"KOVA"
 229 North 6th Street, Philadelphia, Pa.

VISŲ SALIŲ DARBININKAI VIENYKĖS! **Organas Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.** JUS NIEKO NEPRALAIMĖSIT, TIK RETEŽIUS!

No. 25 PHILADELPHIA, Pa. 23 d. Birželio (June) 1916 m. Metas XII
 Second Class Matter May 17, 1905, at the Post Office at Philadelphia, Pa. TELEFONAS KEYSTONE, I. MAD. 29-58.

KARĖS ŽAIBAI MEXIKOJ

Suvienytų Valstijų prezidentas Wilsonas paskelbė viso krašto milicijos mobilizaciją. Milicija ir dar užsilikusio kariuomenė yra skubiai ginkluojama ir siunčiama Mexikon.

Amerikos valdžia atsisako pildžiusi griežtą Mexikos valdžios reikalavimą — tuojaus atsiimti savo kariuomenę iš Mexikos. Mexikos gi valdžia grumoja imtis ginklo ir jo nepadėt, kol bus Mexikoje bent vienas Amerikos kareivis.

Visa tai rodo, jog karė su Mexika darosi neišvengtina nelaimė.

Jeigu karė įvyktų, tai daugiausia reiktų kaltinti prezidentą Wilsoną ir tą kapitalistų klūką, kurios reikalais jis vaduojasi.

Socialistai ir šimtai tūkstančių susipratusių darbininkų jau nuo senai reikalauja, kad prezidentas atsiimtų savo kariuomenę iš Mexikos ir nurodo, jog tos kariuomenės laikymas tenai gali privesti prie karės.

Pats prezidentas sakosi žinąs, kad tuli Amerikos kapitalistai delei savo biznio reikalu darbuojasi, kad įtrauktų Ameriką į karę su Mexika. Prezidentas gavo ir tikrų žinių, jog mexikiečių užpuolimas ant pasieninių Amerikos miestų rengė patįs Amerikos kapitalistai, samdydami Mexikos banditus. Paskui jie per savo laikraščius pakėlė didžiausią trukšmą, reikalaudami, kad Suvienytų Valstijų valdžia pasiųstų Mexikon savo kariuomenę, kad sugavus banditų vadą Villą.

Na, ir buvo pasiūta Mexikon 15,000 Amerikos kareivių. Jie Villos tečiaus negaudė, tik tai taip sau vaikiojosi, be reikalo užpildinėjo Mexikos gyventojus ir erzino juos prieš Suvienytas Valstijas. Amerikos militaristai darė, ką tik galėjo, kad sukirsinus mexikiečius, kad privertus juos užpulti ant Amerikos kariuomenės Mexikoje ir kad tokiu būdu gavus progos pradėti karę tikslu užkariauti Mexiką arba bent jos dalį.

Pagalios, ir pasisekė amerikonomams taip suerzinti mexikiečius, kad Mexikos valdžia buvo priversta pareikalauti iš Amerikos valdžios kuogreičiausiai atsiimti savo kariuomenę iš Mexikos krašto, o jei ne, tai mexikiečiai su ginklu rankoj varysią laukan Amerikos kareivius.

To tik Amerikos militaristams ir kapitalistams ir bereikėjo. Atmetus visus darbininkų protestus ir teisingą Mexikos valdžios reikalavimą, Amerikos valdžia paskelbė mobilizaciją ir pranešė Mexikos valdžiai, jog laikysianti savo kariuomenę Mexikoje tol, kal busią ten išnaukinti banditai.

Šitaip dalykams stovint, Amerikos militaristai ir doleriniai patriotai iš džiaugsmo tik rankas triną, kad jiems, pagalios, pavyko išdirbti priekabį pradėti karę. Jiems didžiai svarbu pradėti karę, su Mexika šiuo laiku, kuomet visa Europa yra užimta savąja karė ir nepajėgia nieko veikti, kad užkenkų imperialistiniams Amerikos plau-

nams Mexikoje, kad ir sau ten kokį kšnį įgijus.

Ir nežiurint taip nachališkai, begėdiškai rangiamos užpuolimo karės, vistik Amerikos militaristai vadina save "užpultaisiais", o mexikiečius "užpuolikaiis", nuo kurių Amerika esanti priversta ginties!

Amerikos socialistų didžiama, norint ir čia jau atsirado social-imperialistų, nesigailėjo savo darbo taikos agitacijai. Socialistų spauda nenuilstamai kovojo prieš rengiamąją karę ir prieš militarizmą abelnai. Bet Amerikos darbininkų didžiama pasirodė dar tam nepribrendusi; dar ji nesupranta tikrosios karių prasmės ir leidžia savo kapitalistams rengti tarptautinę Mexikos ir Amerikos darbininkų skerdynę.

Socialistai gi ir klesiniai susipratusieji darbininkai privalo dabar juo labiau skelbti tarptautinį darbo liaudies solidarumą, skelbti karę karei ir mirtį kapitalizmui!

Chicago, Ill., 19 d. birželio. — Nacionalis Pildomasis Socialistų Partijos Komitetas šiandien popiet priėmė sekamą atsisaukimą (proklamaciją) ir pasiuntė ją prezidentui Wilsonui:

"Mexikos krašto turtas siekia septynių bilionų dolerių. Keturi bilionai to turto priklauso amerikonomams. Socialistų partija mato sąryšį tarp šių faktų ir to fakto, kad Amerikos biznio reikalai jau keli metai, kaip stengiasi priverstus jūsų valdžią įvelti tiedvi šali į karę, o šito aiškus tikslas yra pavergti ir prijungti Mexikos dalį.

Mes protestuojame prieš Amerikos kraujo liejimą delei Amerikos aukso. Mes turime, mūsų įsitikinimu, rimtų informacijų, kad mexikiečių įsiveržimai į Amerikos žemę ir jų plėšimai yra įkvėpti ir apmokami Amerikos biznieriu.

Mes tikime, kad mūsų siena

Socialistų Partijos Proklamacija dėl Mexikos Karės

Chicago, Ill., 19 d. birželio. — Nacionalis Pildomasis Socialistų Partijos Komitetas šiandien popiet priėmė sekamą atsisaukimą (proklamaciją) ir pasiuntė ją prezidentui Wilsonui:

"Mexikos krašto turtas siekia septynių bilionų dolerių. Keturi bilionai to turto priklauso amerikonomams. Socialistų partija mato sąryšį tarp šių faktų ir to fakto, kad Amerikos biznio reikalai jau keli metai, kaip stengiasi priverstus jūsų valdžią įvelti tiedvi šali į karę, o šito aiškus tikslas yra pavergti ir prijungti Mexikos dalį.

Mes reikalaujame, kad mūsų siena sergėtų kareiviai pastatyti tikrai ant amerikonių upės Rio Grande kranto, bet mes taipgi reikalaujame, kad būtų atimti tie amerikoniai, kurie įkvėpė mexikiečių įsiveržimą per mūsų sieną ir plėšimus.

Walter Lanfersiek, Nacionalio Pildomojo Socialistų Partijos Komiteto Sekret.

turėtų būti apsaugota, bet mes tikime, kad ją turėtų saugoti kareiviai, pastatyti ant musiskio upės Rio Grande kranto.

Mexikiečiai yra išdidūs žmonės. Jiems reikia tik pasiskaityti mūsų nuosavo generolo Grant'o užrašų (memuarų), kad patyrus, jog, jo nuomone, Suvienytos Valstijos sykį jau vedė neteisėtą karę prieš juos ir išplėšė jiems pusę jų krašto. Supranama, jie turi neužsitikėjimo. Socialistų partija tiki, jog jie turi apšiai pamatų neužsitikti.

Mes reikalaujame, kad mūsų siena sergėtų kareiviai pastatyti tikrai ant amerikonių upės Rio Grande kranto, bet mes taipgi reikalaujame, kad būtų atimti tie amerikoniai, kurie įkvėpė mexikiečių įsiveržimą per mūsų sieną ir plėšimus.

Walter Lanfersiek, Nacionalio Pildomojo Socialistų Partijos Komiteto Sekret.

RUSAI PAĖMĖ CZERNOWICĄ

SLUOJA AUSTRUS BUKOWINOJ.

Po ilgam, žiauriam mušimui ant upės Pruto krantų, rusai užėmė Bukovinos sostinę Czernowicą. Jie giriasi, paėmę daug kanuolių ir 1000 austrų kareivių suėmė belaisvėn.

Ties Gadamiszczu rusai paėmė 2,000 austrų belaisvėn.

Greit rusams pasisekė atimti iš austrų svarbų strateginį punktą Radziwillową.

Volynioj rusai atstumė austro-vokiečius 15 mylių atgal per tris pastaršias dienas.

170,000 AUSTRŲ BELAISVIŲ

Per dvi savaiti rusai suėmė 170,000 austrų belaisvėn; paėmė 163 kanuoles ir 266 kulkašvaizdžius.

REICHSTAGAS REIKALAUJA LIEBKNECHTO TEISMO

Iš Amsterdamo ateina tikrų žinių, kad vokiečių Reichstagas atmetė socialdemokratų reikalavimą, kad drg. K. Liebknechtas būtų paliuosuotas nuo teismo delei jam neteisingai priemamos "šalies išdavystės". Kaizerio valdžia ir josios bernai Reichstago skaito už šalies išdavystę Liebknechto dalyvavimą 1 gegužės darbininkų parodoje.

SMARKI KOVA DEL KOVELIO.

Rusai, paėmę Czernowicą, perkirto susinešimus pietinės austr armijos su šiaurine.

Rusai deda didžiausias pastangas, kad paėmus Kovelį, didelį geležinkelinį centrą. Vokiečiai atsiuntė austrams talkon 35,000 kareivių, kad neatidavus tą taip svarbų punktą rusams.

Rusų ėjimas linku Lembergo liko sulaukytas ant upės Strypos.

RUSAI NUSKANDINO 13 VOKIEČIŲ LAIVŲ.

Rusų karės laivai Baltijos juroje pasitiko 12 vokiečių pasazierinių laivų ir vieną skraiduolį. Mušyji visi vokiečių laivai buvo nuskandinti. Jie gabeno kareivių pagelbon Hindenburgo armijai Latvijoje.

FRANCUZAI ATMUŠA VOKIEČIUS

Prancūzai perėmė savaitę pasiekmingai atmušė vokiečių antpuolius ant Verduno. Vokiečiai, sakoma, liaujasi bombardavę Numirėlio Kalnelio apdrutintas pozicijas ir pradėsi bombarduoti fortus iš Chattacourt pusės.

RUSAI ISMOKE MUŠTIS NUO VOKIEČIŲ.

Rusų generolas Brusilovas, kurio kariuomenė atsiekė žymių pasisekimų Austrijos fronte, sako, jog rusai jau išmokę karę vesti iš vokiečių; visos rusų armijos dalis esančios puikiai suderintos. Amunicijos ir ginklų rusams pakanką. Todėl, girdi, dabar Austrija galinti rengtis į kapus.

Austro-vokiečiai buvo pralaužė rusų liniją tarp Lucko ir Kovelio, bet rusai atsigriebė, pamušė priešus ir suėmė 1,380 jų belaisvę; taipgi nutvėrė tris austrų kanuoles.

Rusai sparčiai eina pirmyn linkuo Kolomeas ir Haliczio. Austrų generolo Pflanzerio armija bėga.

17,000 MEXIKIEČIŲ PRIES GEN. PERSHINGĄ.

17,000 Mexikos kareivių eina prieš Amerikos generolo Pershingo armiją, kad ją suturėjus nuo žengimo gilyn į Mexiką. Gen Pershing žada atidengti savo artilerijos ugnį, kaip tik prisiartins mexikiečiai.

Žurnalo Platintojams

"Naujosios Gadynės" pirmojo numerio dar yra užsilikę apie 500 ekz. Agentai pardavinėjimui galite išsirašyti; duodame 35%. Platinkite, Draugai, žurnalą, kad pirmasai numeris kuoplačiau pasklistų.

Norintieji pamatyti pirmąjį žurnalo numerį, prisiųskite 15c stampų.

AMERIKA MOBILIZUOJA 200,000 KAREIVIŲ

21 d. birželio Suvienytų Valstijų valdžia galutinai ir aštriai atsakė Mexikos valdžiai, jog savo kariuomenės iš Mexikos neatsiims. Jeigu Mexikos valdžia nori taikos su Suvienytomis Valstijomis, tai, girdi, neturi statyti jokių kliučių Amerikos kariuomenei, kuri "gaudo plėšiką Villą".

Visose Suvienytose Valstijose eina skubus mobilizavimas valstijų nacionalės gvardijos bei milicijos. Iš to susidarys 100,000 kareivių, be reguliārės kariuomenės ir atsarginių, iš ko vėl pasidaro 100,000 kareivių.

MEXIKA TURI 500,000 KAREIVIŲ.

Mexika gi gali pastatyti 500,000 kareivių, gal neblogiau išmuštuotų už Amerikos kareivius. Bet užtat Mexikos kariuomenės apginklavimas netikės ir greitai pristigtų jai amunicijos, kuomet Amerikos kariuomenė turi puikiausius naujuosius ginklus.

VISŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KONSKRIPCIJA?

Tuli kapitalistų laikraščiai, kaip, pav., "New York Times", jau pradeda reikalauti, kad Amerikos valdžia surašytų visus tinkamus karės tarnybai Amerikos piliečius, kad valdžia iš to surašo by laiku galėtų paskirti reikalingą vyrų skaitlių armijai.

PRASIDEDA KRUVINI SUSIRĖMIMAI.

Ties Mozatlanu, vakariniame Mexikos pakrantėj, Mexikos kareiviai ėmė šaudyti į Amerikos karės laivuko "Annapolis" igulą. Amerikonai atsakė ugnim iš savo pusės. Užmušta vienas amerikonių jureivių, ir užmušta ir sužeista šeši Mexikos kareiviai.

Pranešama, kad Namiquipoj jau einą Amerikos kareivių krūvini susirėmimai su Mexikos valdžios kareiviais.

GELEŽINKELIŲ DARBININKAI RENGIA SI VISUOTINĄ STRAIKĄ

400,000 GELEŽINKELIŲ DARBININKŲ BALSUOJA DEL STRAIKO.

Darbininkų vienybės pavyzdys. Keturios didžios geležinkelių darbininkų brolijos balsuoja referendumu klausimą: ar kelti generalis straikas ar ne?

Tose keturiuose brolijose yra arti 400,000 organizuotų darbininkų, susidėjusių į Geležinkelių Konduktorių Draugiją ir į Garvežių (lokomotyvų) Inžinerių, Garvežių pečkurių ir Mašinistų brolijas.

Balsavimai delei generalio straiko prasidėjo šią savaitę, bet, manoma, nusitęs iki 1 d. rugpjūcio.

Kaip kalbamųjų brolijų viršininkai sako, galima laukti, kad beveik vienu balsu bus nutarta išeiti generalin straikan.

Generalis straikas, tokiu būdu, įvyktų delei geležinkelių kompanijų atsisakymo duoti darbininkams 8 valandų darbo dieną ir po pusantro sykio brangiiau mokėti už viršlaikį, nekai už reguliāres darbo valandas.

Delei tų geležinkelių darbininkų reikalavimų buvo ilga geležinkelių kompanijų atstovų konferencija su darbininkų atstovais, atkeliavusiais New Yorkan iš visų Amerikos kampų.

Darbininkų atstovų buvo 600. Jiems pirmininkavo Geležinkelių Konduktorių Draugijos prezidentas Garretson. Jis pasiųmėjo savo nenuolaudžia kova delei geležinkelių darbininkų buvimo gerinimo.

Kompanijų atstovai stengėsi šiuom ir tuom jam pasigerinti, kad privedus jį prie nusileidimų. Jis sykį ir ant visados griežtai užreikšė, jog jis į jokus kompromisus su kompanijomis neis ir jog, pagalios, jis neturi jokios teisės kitaip elgtis, nekai jį igaliojo geležinkelių darbininkų organizacijos.

Koks skirtumas nuo stalių (karpenterių) unijos generalio pirmininko Hutchesono, kuris pats vienas, nesiklausdamas straikuojančių New Yorko stalių, padarė sutartį su samdytojais, o straikerius, nepriimančius tos sutarties, suspendavo!

Ne tik geležinkelių darbininkų pirmininkas, bet ir visi 600 jų atstovų laikėsi, kaip vienas, nesutiko nei nago juodumu nusileisti kompanijoms. Ir tie atstovai, nei daugiau, nei mažiau, — tik pildė juos igaliojusiuju darbininkų valią, jų griežtą reikalavimą: arba išgauti 8 valandų darbo dieną ir pusantro mokesčio už viršlaikio valandas, arba apleisti konferenciją su kompanijomis ir pavesti visiems geležinkelių organizacijų nariams nubalsuoti visuotino straiko klausimą.

Geležinkeličiai — puikūs kovotojai.

Geležinkelių darbininkų organizacijos visuomet mokėdavo tvirtai laikytis vienybės savo kovoj delei buvio palengvinimo, bet tokio jų solidarumo dar niekad nėra buvę, kaip dabar.

Geležinkeličiai darbininkai, tiesa, blogose santygose dirbdavo, betgi tos sąlygos siek bei tiek buvo geresnės, negu paprastų neorganizuočių darbininkų. Tatai suteikė geležinkeličiams progos daugelį apsišviesti ir savo reikalus nuodugniau apnaviguoti, negu paprastiesiems, neorganizuotiems kapitalizmo vergams. Be to, pats jau geležinkelio darbas turi gerų intakų į darbininkus, supažindina juos su daugeliu vietų ir žmonių ir su darbo ir kapitalo santykiais įvairiuose šalies kampuose. Geležinkelių darbininkai, tbiau, negalėjo nepastebėti abelno Amerikos darbininkų upo pakilimo ir gana pasekmingos kovos su samdytojais. Bet pati svarbiausia geležinkeličių subru-

dimo priežastis yra permažas jų darbo apmokėjimas, perdaug aiškiai matomas kapitalistų naudojimas, sujungtas su nepaprastu darbo pavojingumu. Juk geležinkelių nelaiminguose atsitikimuose žyva tiek daug darbininkų, kad vidutinis, aplamai imant, traukinio darbininko amžius neviršija 40 metų.

Geležinkeliniai darbininkai, kaip ir visi kiti, atjaucia gyvenimo pabrangimą; mato, kaip geležinkelių kompanijos susikuopia vis daugiau ir daugiau pelno, ir dar reikalauja iš valdžios, kad vėl leistų padidinti išvaziojimų kainas ir pabranginti pasazierinius tiketus.

Tat vien tiktai logingas apsiereikšimas šita geležinkeličių kova. O darbininkų klesos žvilgsniu tas apsiereikšimas tuomi yra džiuginantis, kad tarnauja puikiu darbininkų vienybės pavizdžiu.

Tarptautinis Socialistų Biuras ir Zimmerwaldiečiai

Metai su viršum atgal Italijos socialistų partijos įgaliotas drg. Oddino Morgari buvo atvykęs į Paryžių pertrauktiems socialistų ryšiams megsti. Pirmiausia jis pareikalavo, kad Tarptautinio Socialistų Biuro pirmininkas Vandervelde sušauktų Biuro posėdį. Tas griežtai atsisakė. Esą kol Belgijos darbininkų name (Briuselyj) stovi vokiečių kareiviai, negali būti nei kalbos apie Biuro sušaukimą. Tuomet d. Morgari patarė sušaukti bent neutralių kraštų socialistų partijų konferenciją — Italija dar nekariavo tuomet. Vienok Biuro pirmininkas ir nuo to griežtai atsisakė. Tik tai tuomet d. Morgari, kaip Italijos socialistų partijos atstovas, Rusijos ir Šveicarijos s.-d. patariamais, pradeda rupintis tarptautinių socialistų konferencijos sušaukimu. Tuo metu įvyko pirmoji Zimmerwaldio konferencija.

Pusė metų praėjo — ir Tarptautinio Socialistų Biuro sekretorius Huysmans pradeda kalbėti apie Tarptautinio Biuro sušaukimą. Jis važinėjo tuo tikslu į Paryžių ir Londoną, atvirai tarėsi su įvairiomis partijomis. Valdžios tėvynės gynimo ir "piliiečių santaikos" (Burgfrieden, tautos vienybės) politikos, kuri įstūmė proletariją į pasigailėtiną silpnumą padėjimą". Tas dalyvavimas aiškiausia reikšdinas tame, kad Pildomojo Komiteto pirmininkas pripažino sau galimybę kartu būti vieno kariuomenių kraštų ministerių ir Tarptautinio Biuro pirmininku; "tuo metu jis nužemino proletariją Internacionala ligi nevertos užstoto rolės ir kantraus įrankio vienos imperialistų koalicijos rankose". Ir po dvidešimties karės mėnesių, kuomet augas pasilinususių nuo šovinizmo slaugučių masų pasipiktinimas priverė Pildomąjį K-tą pakelti Biuro sušaukimo klausimą, jis priima "broliždingąją karę, kurios pateisinimo įieško vadiname tėvynės gynime"; jis, "davęs amnistiją (atleidimą) visiems išsidėjęsiems vėliavos, kartu visas spēkas tempia kovai su revoliuciniais Internacionalo gailvais, kurie per kruviniuosius skerdynių laukus broliška ištiesė vieni kitiems rankas kovai su imperialistinėmis karėmis". "Tokie bandymai atnaujinti ryšius tarp atskirų kraštų sekcijų įgija separatės social-patriotų santaikos pobūdį". O kadangi social-patriotų veikimas įvairiuose kraštuose "prieštarauja visiems socialistų principams", "antroji tarptautinė Zimmerwaldio konferencija pataria visoms prisidėjusioms prie Berno Tarptautinės Socialistų Komisijos organizacijoms kuoatidžiausia daboti Tarptautinio Soc. Biuro Pildomojo Kom-to veikimą. Konferencija reiskia gilų savo įsitikinimą, kad Internacionalas galės vėl pakilti iš dabartinės suirutės tik tiek, kiek tikroji politikos spēka, proletarija, pasiliuosuos iš imperialistų ir šovinistų intakos ir įstos į klesų kovos ir masų (minių) veikimo kelią". Jei įvyktų bendras Biuro posėdis, dalyvaujantieji ten Zimmerwaldiečiai turi pasistatyti ypatingą tikslą: "parodyt tikruosius troškimus nacionalistų socializmo, kuris stengiasi atitraukti darbininkų klesą nuo jos tikslų, ir nepermdalaujama ir visu aštrumu pastatyti prieš tą kolektyvį mėginimą apgauti tuos vadovaujamus principus, kurių pamatais susijungė visų kraštų internacionalistų opozicija".

Taip-pat "nepermdalaujama ir visu aštrumu" mes turime ir kasdieniniam darbe kovoti su tais, kurių veikimas "praestarau-

listēm — iš Berlino ir Viurtembergo. Iš Rusijos ir Lenkijos oficialiai dalyvavo visų žymiausių s.-d. srovių atstovai. Iš Italijos buvę draugai: Prampolini, Morgari, Modiliani, Muzatti, Dugoni. Iš Šveicarijos: d. Graber, Grimm, Nen ir Platten. Iš Serbijos — d. Kaclerovič. Įdomiausia, kad iš Francijos jau dalyvavo 3 parlamento atstovai: Al. Blan, Brizon ir Raffen-Diuzans...

Apie konferencijos nutarimus ir manifestą, šaukiantį visų kraštų darbininkus į kovą del santaikos, mes plačiau pakalbėsime kitą kartą. Tuo tarpu tik pažymėsime jos rezoliuciją del "Tarptautinio Soc. Biuro". Čia ir vėl pabrėžta, kad Pildomasis Biuro Komitetas neispildė "aiškiai ir neabejotinai nurodytų jam tarptautinių kongresų nutarimų pareigų", "nes, nežiurint į daug kartų atkartotus įvairių kraštų partijų reikalavimus, atkakliai atsisakė šaukt bendrą Biuro posėdį". Jis nieko nedarė, kad pergalėjus įvykusių karės metu Internacionalo krizį, "bet antraip, paaštrino tą krizį, pasidaręs atsakymo nuo principų politikos dalininku, vadindamos tėvynės gynimo ir "piliiečių santaikos" (Burgfrieden, tautos vienybės) politikos, kuri įstūmė proletariją į pasigailėtiną silpnumą padėjimą". Tas dalyvavimas aiškiausia reikšdinas tame, kad Pildomojo Komiteto pirmininkas pripažino sau galimybę kartu būti vieno kariuomenių kraštų ministerių ir Tarptautinio Biuro pirmininku; "tuo metu jis nužemino proletariją Internacionala ligi nevertos užstoto rolės ir kantraus įrankio vienos imperialistų koalicijos rankose". Ir po dvidešimties karės mėnesių, kuomet augas pasilinususių nuo šovinizmo slaugučių masų pasipiktinimas priverė Pildomąjį K-tą pakelti Biuro sušaukimo klausimą, jis priima "broliždingąją karę, kurios pateisinimo įieško vadiname tėvynės gynime"; jis, "davęs amnistiją (atleidimą) visiems išsidėjęsiems vėliavos, kartu visas spēkas tempia kovai su revoliuciniais Internacionalo gailvais, kurie per kruviniuosius skerdynių laukus broliška ištiesė vieni kitiems rankas kovai su imperialistinėmis karėmis". "Tokie bandymai atnaujinti ryšius tarp atskirų kraštų sekcijų įgija separatės social-patriotų santaikos pobūdį". O kadangi social-patriotų veikimas įvairiuose kraštuose "prieštarauja visiems socialistų principams", "antroji tarptautinė Zimmerwaldio konferencija pataria visoms prisidėjusioms prie Berno Tarptautinės Socialistų Komisijos organizacijoms kuoatidžiausia daboti Tarptautinio Soc. Biuro Pildomojo Kom-to veikimą. Konferencija reiskia gilų savo įsitikinimą, kad Internacionalas galės vėl pakilti iš dabartinės suirutės tik tiek, kiek tikroji politikos spēka, proletarija, pasiliuosuos iš imperialistų ir šovinistų intakos ir įstos į klesų kovos ir masų (minių) veikimo kelią". Jei įvyktų bendras Biuro posėdis, dalyvaujantieji ten Zimmerwaldiečiai turi pasistatyti ypatingą tikslą: "parodyt tikruosius troškimus nacionalistų socializmo, kuris stengiasi atitraukti darbininkų klesą nuo jos tikslų, ir nepermdalaujama ir visu aštrumu pastatyti prieš tą kolektyvį mėginimą apgauti tuos vadovaujamus principus, kurių pamatais susijungė visų kraštų internacionalistų opozicija".

ja visiems socialistų principams", kurie "stengiasi atitraukti darbininkų klesą nuo jos tikslų" ir įkinkė arba stengiasi įkinkyti imperialistų vežimą. Turime kovoti taip-pat ir su

Dr. ADOMAS SKETERIS

Jis mirė Maskvoj balandžio 19 d. Kaip ir Petras Kriaučiūnas ir Stanislovas Goesas, mirė karės audros išvytas iš Lietuvos. Tai nebuvo mūsų draugas, vienok neprošalį bus susipažinus su juo darbininkams, nes jis kadaise gana žymią vietą buvo užėmęs varpininkų eilėse.

Jis priklausė senajai lietuvių veikėjų kartai. "Aušros" laikais baigė Maskvos universitetą ir jau tuomet veikliai dalyvavo lietuvių atgijimo judėjime. Bet jis nesustingo, kaip Basanavičius ar P. Kriaučiūnas, ir nepalikė amžinu romantiku aušrininku. "Varpo" gadynėj (1889-1905 m.) jis pasidarė uoliu jo rėmėju ir vienu geresniųjų rašytojų. Jo (Nenuoramos) "Ruožai iš lietuvių gyvenimo" priklausė sava laiku (90-ųjų metų viduryj) geriausiems "Varpo" raštams. Tenai jisai bene pirmutinis pažvelgė į ateitį ir be tautos kultūros reikalų iškėlė aikštėn lietuvių politikos reikalavimus. Tai buvo numirus carui Aleksandrai Trečiajam, kuomet varpininkai dar tik apie spaudos leidimą mokėjo svajot. Sketeris iškėlė aikštėn savivaldybos klausimą, reikalavo tulų politikos reformų, bet ir jis neįstengė dar visu platumu pastatyti politikos reikalavimų.

Jau gimnazijoj budamas (kaipo kalvinas, jis lankė Slucko gimnaziją ir ten naudojosi kalvinių stipendijų), o dar labiau universitete, jis pasidarė karštas rusų liaudininkų garbintojas. Bet tai nebuvo pabaigus įmanų dienų, kaip ir pabrėžta tankia. 1890 m. antrą didžiųjų lietuvių bylą (vadinamąją Palango-Liepojaus-Mintaujos bylą); delto buvo išstremtas į Rusiją. Bet ir sugrįžęs iš ten nepersimainė ir visą laiką rėmė varpininkų judėjimą ir įvairias suristas su juo įstajais ("Žiburėlj", Višinskoj įkurtą "Kudirkos Išdą" knygoms leisti, "Aušros" draugiją knygoms leisti...). Vieną antrą moksleivį pats šelpė.

Kaip ir Goesų Medvelionyse (netoli nuo Žemio), daktaro Sketerio namai buvo visų mūsų draugų užėmama vieta, norint jis buvo ne mūsų žmogus. Kuomet užėjo revoliucijos audra ir pakilūsįs galvas darbininkų judėjimas persimetė iš miesto į sodžius (1905 m. vasarą buvo didieji Gruzdžių, Joniško, Pašvitinio ir Žemio apylinkių dvarų darbininkų straikai), Sketeris toli nuo visa to stovėjo. Nežiurint to, jo namai, kaip ir Goesų namai, tai buvo tų "nenuoramų" geriausias užėmamas ir silsimos vietos. Atsargiam daktarui Sketeriui tai suteikdavo daug neramumo ir rūpesčio, kad kas-nors pikta neatsiktų su jo svečiais; o svečiai tuo tarpu ramiai sau silsėjosi, nes žinojo, kad daktaras viską apžiūrės, kad kokio plyšio langyniose nebūtų, kad kas bereikalingas aplink nesivalkiotų, primins, kad kokių užrašų ar knygų su savim nelaikytų. O kokiame atsitikime tie svečiai — tai buvo jo pacientai (ligoniai). Ne vieną musiškių teko jam ir gydyti. Patį šito paminėjimo autorių jis 15 metų atgal išplėšė iš giltinės nagų. Savo maziukę ligoninę laikė jis mane kokią porą mėnesių, davė geras gyvenimo sąlygas ir, kaip paprastai tokiam atsitikime, užmokescio neėmė.

Prasidėjus aštresnei kovai tarp mūsų ir demokratų, jis nuošaliai nuo jos stovėjo, norint visuomet linko prie demokratų, po truputį bendradarbiavo jų

tais, kurie stengiasi paslėpti tą prapultį, kuri tarp vienu ir kitu stovi, nes jie tuo budu tik paturi social-patriotų ir kitų vardą ir intaką darbininkų eilėse.

Lietuvos gyvenimu, budamas ukininko sunus ir arčiausia ukininkų stovėdamas, jis turėjo išsizadėt kairioj liaudininko pažiūrų ir dirbt kasdieninį smulktų kultūros darbą, kelt materialj ukininko padėjimą be jokio socializmo, dargi be jokių pamatinių politikos reformų. Kaip tautininkas, trokštąs savo tautos kilimo, jis kartu su visais varpininkais matė tą kilimą savo buržuazijos kilime, amatų ir prekybos perėjime į lietuvių rankas. Tuo budu tas Rusijos liaudininkų garbintojas praktikoju jau senai pasidarė aiškūs smulkiosios buržuazijos reikalų gynėjas, ką mes ir šiandien matome tarp mūsų liaudininkų. Tilžės "Ukininkas" (1890-1905) buvo tai buržuazijai pavestas organas, ir Sketeris jį taip-pat rėmė, kaip ir "Varpą". Rėmė pinigais, raštais, patarimais, platinimu.

"Ukininke" jis daugiausia rašydavo iš medicinos ("Kaip apsiginti nuo koleros", 1893 m., patarimai bobutėms-priemėjomis ir tt.). Bet parašė taip-pat vieną knygėlę, kurioje atsiliepia kairiųjų liaudininkų pasekėjams: rodos, 1894 m. išleistoje d-ro Baltušio knygelėj "Vakars Tilviko pirtelėje", jis nurodo terorą, kaip geriausią kovos įrankį su policistais. Tuo-pačiu laiku parašė knygelę "Ant nakvynės", kurioje daktaras lyg per miglas sapnuoja apie socializmo tvarką. Tuomet jis dalyvaudavoj varpininkų susirinkimuose, buvo išrinktas į Literaturos Komisiją. 1900 m. buvo npraktas antrą didžiųjų lietuvių bylą (vadinamąją Palango-Liepojaus-Mintaujos bylą); delto buvo išstremtas į Rusiją. Bet ir sugrįžęs iš ten nepersimainė ir visą laiką rėmė varpininkų judėjimą ir įvairias suristas su juo įstajais ("Žiburėlj", Višinskoj įkurtą "Kudirkos Išdą" knygoms leisti, "Aušros" draugiją knygoms leisti...). Vieną antrą moksleivį pats šelpė.

Kaip ir Goesų Medvelionyse (netoli nuo Žemio), daktaro Sketerio namai buvo visų mūsų draugų užėmama vieta, norint jis buvo ne mūsų žmogus. Kuomet užėjo revoliucijos audra ir pakilūsįs galvas darbininkų judėjimas persimetė iš miesto į sodžius (1905 m. vasarą buvo didieji Gruzdžių, Joniško, Pašvitinio ir Žemio apylinkių dvarų darbininkų straikai), Sketeris toli nuo visa to stovėjo. Nežiurint to, jo namai, kaip ir Goesų namai, tai buvo tų "nenuoramų" geriausias užėmamas ir silsimos vietos. Atsargiam daktarui Sketeriui tai suteikdavo daug neramumo ir rūpesčio, kad kas-nors pikta neatsiktų su jo svečiais; o svečiai tuo tarpu ramiai sau silsėjosi, nes žinojo, kad daktaras viską apžiūrės, kad kokio plyšio langyniose nebūtų, kad kas bereikalingas aplink nesivalkiotų, primins, kad kokių užrašų ar knygų su savim nelaikytų. O kokiame atsitikime tie svečiai — tai buvo jo pacientai (ligoniai). Ne vieną musiškių teko jam ir gydyti. Patį šito paminėjimo autorių jis 15 metų atgal išplėšė iš giltinės nagų. Savo maziukę ligoninę laikė jis mane kokią porą mėnesių, davė geras gyvenimo sąlygas ir, kaip paprastai tokiam atsitikime, užmokescio neėmė.

Prasidėjus aštresnei kovai tarp mūsų ir demokratų, jis nuošaliai nuo jos stovėjo, norint visuomet linko prie demokratų, po truputį bendradarbiavo jų

laikraščiuose. Vienok nenuėjo su daugeliu jų, dargi artimųjų savo draugų, į dešiniąją, nepradėjo bendradarbiaut su klerikalais, nepavirto nebesukalbamu mūsų priešininku. Tai buvo kitų pažiūrų žmogus, bet mokėjo pagerbti svetimus įsitikinimus, niekuomet nepludo jų panašiai, kaip, pavyzdžiui, Amerikoju tai yra madoj. V. Kapsukas.

A. Sketeris gimė 1859 m. Norėkonių sodžiu, Švobiškio parapijoj, Panevėžio apskr. Daktaravo Žeimyje, Linkuvoje, Rozaline ir Papilėje. 1902 m. buvo išstremtas policijos priežiurai į Pskovą.

Be minimų augščiau knygų jis dar parašė trijų veiksmy dramą "Iš tamos į šviesą". Parašyta buvo 1905 m. ir tuomet slapta vaidinta Steigvilių sodžiu pas ukininką Poželą; išleista ji buvo tik 1913 m. Šlapelienės knygyno. Apie ją gal kuomet-nors mes skyrrium pakalbėsime; 1910 m. išleista jo knygutė "Karštinės", 1911 m. — "Kyla". V. Kapsukas.

Ar Ištikro Taip?

Vienas Rusijos socialdemokratų vadovų, mažumietis, Povilas Akselrod sako, kad dabartinė karė anaipol nesumušė socializmo principų. Socializmo judėjimas po karės nereikalavus senųjų principų atmetimo, o tik tai jų pagilinio. Akselrod mano, kad socialistai darydavo per daug nusileidimų nacionalinei ideologijai.

Ar ištikro vien nacionalinei ideologijai? Gal kas pasakys, kad ir besistengimas perdirbti Vokietijos socialdemokratų partiją iš darbinikiškos į abelnai tautinę, vien nacionalinės ideologijos pasekmės. Bet kaip suristi su nacionaline ideologija Danijos "socialistų" atstovų dalyvavimą karaliaus rūmų iškilimėse ir Danijos socialistų kongreso pagyrimą to dalyvavimo, — jei tas dalyvavimas nebuvo išauktas pavojumi danų "tėvynei"?

Man rodosi, jog priežasčių reikia įieškoti giliau. Tuomet tai pasirodys, jog nacionalistinė ideologija nėra priežastis visu tų negeistinių apsiereškimų, kuriuos mes matėm karės metu, bet pasekmė ko tai kita, nuo ko priklausė ir tie negeistini apsiereškimai.

Jei socialistiškas paskutinių metų judėjimas smarkiai persiėmė revizionizmo dvasia, jei visose socialistų partijose žydėjo ir bujojo oportunizmas, jei revizionizmo ir abelnai oportunizmo priežasties mes įieškom smulkiai — buržuazinės inteligentijos ideologijoj, įsiskverbusioj ir proletarijos partijas, tai mes negalim užmiršti ir to, jog smulkiai-buržuaziniai inteligentiški gaivalai smarkiau linksta prie nacionalizmo, kaip proletariški. Šie elementai ir jiems atsakančioji ideologija ne vien pagimdė revizionizmą, bet kartu ir kitus oportunistinius dalykus, o tame skaitliuj ir socialnacionalizmą.

Kol socializmas neatsikratys nuo oportunizmo, tol neatsikratys ir nuo tautinės ideologijos. Dabartinė karė anaipol nesumušė socializmo principų, bet užtai aiškiai parodė kai-kurias ir priegto labai dides socialistikų organizacijų ydas. Socializmo judėjimas ne tik po karė reikalavus, bet ir karės metu reikalauja atsikratymo nuo visa to, kas prisidėjo prie antrojo Internacionalo suirutės. Vieton skelbti, kad viskas tvarkoj, kad nereikia taisyti, geriau perkrauti ydas, geriau nuodugnai apkalbėti visa tai, kas dėjosi nuo pat karės pradžios ir kas dar vis dedasi.

Ir pasirodys tuomet, kad ne viskas vien taip, kaip Pov. Akselrod sako. Z.a.

Socialistų Mažumos Įtaka

Vienas-du socialistai, patekę buržuazijos valdininkų tarpą, nėsti jau taip visai užstelti, jie dažnai veikia taip, kaip mieglių truputis dideliame tešlos gabale. Kas negalėjo, duokim sau, užtėmyti vieno socialisto kongresmano intakos į visą Sovietų Valtstijų kongresą?

Ar mažai buržuazinių miestų valdybų pradėjo imti pavyzdžių iš socialistų valdomojo miesto Milwaukee? Ir ne iš kokios geraširdytės kapitalistų partijų politikos, irai pradėjo kalbėtis apie socialistų užmanytas reformas? Jie tomis reformomis nori išvaduoti savo kailį, kurį darbininkų liaudis ketina paimti darbą.

Darbininkų bruzdėjimas ir nepasiganėdinimas senųjų partijų parsiudodanciais politikieriais apsiereiskia tame, kad vis daugiau esti išrenkama socialistų valdininkų. Ir kokia socialistų mažuma nebūtų kokiame-nors valdžios kune, tas visas kumenujaučia, jog tai yra ateinančios audros reiskėjai, kurių užpakalįj renkasi vis didesnę darbkarzygių kariauna. Šitoks dalyko nujautimas ir supratimas tat ir priverčia kapitalistų atstovų didžiūmas skaityties su socialistų atstovų mažumomis ir kad ir drebančiomis lupomis pritari socialistų reikalaujoms reformoms.

Taip antai, Chicagos miesto valdyboje yra 68 kapitalistų ir tik du socialistų aldermanai. Bet toji didi buržuazijos atstovų didžiūma visgi praleidžia šitokias socialistų paduotas rezolucijas:

Kad miesto valdybos teisių komisija išdirbtų projektą, sulig kurio miestas statytų dintų gerų, priemana kaina darbininkams namų.

Kad mieste įvestų darbininkams apdraudą nedarbo laikui.

Kad gazo, gatvėkarių, telefonų, elektros ir tt. įstaigos būtų padaryta miesto nuosavybe.

Chicagos miesto tarybos nusileidimai delei darbininkams naudingų reformų yra tik tai vienas daugelio pavyzdžių, kur toliau matantįs kapitalizmo atstovai sutinka daryti darbininkams šiokių-tokių pagerinimų. Tuo pagerinimus buržuazijos politikieriai daro, kad ilgiau palaikyt darbininkus ramybėje ir atšalinus nuo socializmo. Kapitalistai sutiktų, reikalui esant, duoti darbininkams reformų, kiek tik norite, by tik darbininkai nereikalautų socializmo.

Naujoji Zelandija ir Australija yra didžiūsai darbininkų ir visuomeninių reformų kraštai, bet ten kapitalistai taip jau gerai lėbuoja ir darbininkus naudoja, kaip ir kitose kapitalistinėse šalyse. Ir kalbamųjų kraštų kapitalistai visada yra pasiriję duoti dar daugiau darbininkams reformų, kad tik jie neužsimanytų socializmo.

Bet, nors reformomis kapitalistai naudojami, kad atitolintų socializmą, tečiau jos yra darbininkams naudingos tiek, kiek jomis esti pagerinama darbininkų buvis. Ir visos tokios reformos, kurios pagyria darbininkams pragyvenimą, pakelia mokesčių, sutrumpina darbo laiką, užtikrina ligoje ir darbėje apdraudą, — tokios reformos taipgi tarnauja artinimui socializmo. Nes juo medžiaginės darbininko gyvenimo sąlygos yra geresnės, juo jįg turi daugiau liuso laiko pasilavinimui ir pagalvojimui — juo greičiau jis prieina prie tikro savo reikalų supratimo juo aiškiau jam pasidarosuprantama jo padėjimas, kaiposamdomojo vėrgo, ir juo sėmoningiau jis įieško išėjimo iš tokio padėjimo.

Mažutaka

ialistai, patek... ininkų tarpan... visai užstelti... taip, kaip mie... iame tešlos ga... o, duokim sau... socialisto kon... i visą Suvie... ngręsa? ... uazinių miest... o imti pa... ialistų valdo... Milwauke... s geraširdy... rtijų politik... oētis apie so... as reformas... omis nori iš... i, kurį darb... tina paimti... dėjimas ir ne... enųjų partij... politikieriai... kad vis dar... ma socialist... kio socialist... kokiame nors... visas kunas... ra ateinančios... curių užpaka... idesnė darb... . Sitoks da... r supratim... italistų atsto... tyties su so... azumomis ir... nis lupomis... reikalauja... agos miest... kapitalistų ir... aldermann... azijos atsto... praleidžia š... aduotas re... aldybos te... rbtų projekt... iestas staty... nama kaina... vėsty darb... la nedar... vekarių, te... tto įstaigos... esto nuos... tarybos me... arbininkams... a tiklatai vie... žių, kur te... izmo atsto... arbininkams... my. Tuo... lijos politi... giau pala... imybėje ir... izmo. Ka... kalui esant... reformų... k darbin... socializmo... ir Austre... arbininkis... reformų... listai taip... arbininkas... se kapita... kalbamųjų... isada yra... agiau dar... ad tik jie... no. Ne... is kapita... atitolinus... : yra dar... tiek, kiek... darbinis... os to... papigūn... nimą, pa... pina dar... oje ir be... okios re... uja pri... Ne... inko gy... geresnės... oso laiko... lvojimui... eina prie... upratimo... pasidaro... is, kaip... juo są... ėjimo iš

Tautybė ir Tarptautybė

Kodėl mes turime but tarptautiniai? Visų šalių kapitalistai ir vadinami patriotai skelbia, buk socialistai turj vieną didelę klaidą, kad jie esą internacionalistai. Jie nedirba savo tautos labui, o visoms tautos tarnauja lygiai. Užtai socialistai kaltinami savo tėvynės ir tautos nemylėjime, o kiti net išgamomis juos vadina. Pasikalbėkite su mūsų Šliupais, Balučiais, Sirvydais ir panašiais ir jie paleis visą burną prieš socialistus už tarptautybę. Kada mūsų priešai šneka, buk mes norime pasidalinti turtus, buk mes norime atimti nuo tėvų vaikus, buk mes norime išnaikinti tikėjimus ir tt., mūsų ir juokinga ir pikta, kad mūsų priešai neįveikia jokiū būdu įkasti mūsų idėjos, todėl išgalvoja visokias beprotystes ir nesąmones ir skelbia, buk tai socialistų mokslas. Visai kas kita, kada mes esame kaltinami už tai, ką mes ištikrųjų skelbiame. Tarptautybė visada stovi pas mus; kaip įrankis mūsų tikslo atsiekimui. Mes turime buti tarptautininkai, nes mes esame darbininkai, kurie susidedame iš įvairių tikėjimų ir tautų, bet visi turime tą patį priešą — kapitalizmą. Imkime šitokį pavyzdį. Jūs dirbate šian ar ten ir esate nusamdytas. Alga jūsų per maža, darbo diena per ilga, perdėtinis žiaurus, vieta ankšta ir nesvari. Toj pačioj vietoj dirba šimtai kitų darbininkų: bedievių, žydų, masonų, liuteronų, vokiečių, turkų, čekų, lenkų, rusų, airių ir visokių kitų. Jūs esate Rymokatalikas ir dar lietuvis. Pasipriešinate perdėtinio žiaurumui, išsppyrė jus laukan. Paprašėte didesnės ir švaresnės vietos darbe, irgi tik pasijuoks arba lieps kitur pasijiešiot. Didesnės algos tik galite paprašyt, kepurę nusiėmę—ir tuom dar greičiau samdytoją supykinsite, negu daugiau algos gausite, o apie darbo valandų sutrumpinimą nėra nei kalbos, kada tik vienas ar kitas to prašys ar reikalau. Kokių tikėjimų ir tautų darbininkai nebutų, jie turi tartis kaip vienos šeimos nariai, ko reikalau ir kaip išgaut. Jeigu jie nutaria prašyt, jie visi turi susitart, ko prašyt, ir visų prašymas kur-kas greičiau bus išpildytas, negu dalelės. Jeigu jie atranda reikalinga susiorganizuoti į kruvą ir reikalaut ko, vienas kitą remti vienaip ar kitaip savo kovoj, kad tie reikalavimai butų išpildyti, visų tautų ir tikėjimų darbininkai turi likti draugiški, broliški tarp savęs, neturi manyt, kad kitos tautos ar tikėjimo darbininkas gali buti užmirštas. Daleiskime, jūs išėjote į straiką, kad išgavus tai, ko reikalaujate. Svarbu yra, kad straikuotų ir airiai, ir žydai, ir katalikai, ir bedieviai, ir visi kiti. Jeigu jūsų straiką laužyti atėjo karščiausias Rymo-katalikas ar liuteronas, jūs vistiek skaitote jį savo priešū, nors jis butų to paties tikėjimo ir tos pačios tautos, kaip ir jūs, nors butų ir dar karštesnis tautininkas ir dievočius. Jeigu visų tautų ir tikėjimų darbininkai nesilaikys vienybėj, jeigu neužsisot už tuos, kurie labiausiai nukentėjo už straiko vedimą, tuomet jie negalės niekad nieko pareikalaut ir išlaimēt. Sugrįžę namo ar kur kitur nuėję, mes galime valgyt tai, ką geriau katras mėgstame, galime kalbėtis tokia kalba, kokią mokame ar norime, galime tikēt, kaip norime arba netikēt — čia jau nereikia vienybės, čia jau yra žmogaus privatiniai reikalai. Ar dabr suprantate, tie, kurie bėgę pas tautininkus arba klerikalus, skelbdami, buk nenorite

Socialistai ir S. L. A.

Zinomasai Susivienijimo Lietuvių Amerikoje advokatas p. Bradchulis seime darodinėjo, kad "apdraudos dalykas Susivienijimui turi buti antraeilis dalykas, kad tautiškas Susivienijimui turi buti pirmutinis dalykas, kad organo dalykas yra nepamiršti tautiškas". P-no Bradchulio nuomonė apie Susivienijimo "dalykus" vartosi ragožium. Kada prieš Balmorės seimą SLA. patriotai užsimeinė atstatyti "Tėvynės" redaktorių už neredagavimą organo patriotiškoj dvasioj, kada redaktorius aiškino, jog SLA. narius reikia ne tik pomirinėmis aprūpinti, bet ir jų dvasią auklėti laisvu manymu ir demokratijos principais, — tada p. Bradchulis pirmas šaukė: Atstatyti redaktorių! Jis nežino savo užduočių: apdrauda yra pamatinis SLA. uždavinys. Dabar gi svarbiausioju SLA. uždaviniu p. Bradchulis skaito "patriotizmo" vėjo pumpavimą visų pažvalgų SLA. nariams. Ką nemanytų apie SLA. bešališkumą mūsų optimistai iš kairiosios, — Susivienijime patrioty viršus suoliais auga. Patriotai vis mažiau ir mažiau tesiskaito su socialistais. Tą paliudija ir jų rezolucija, kuri užgyrė Tautinės Sandaros politikinį veikimą. Gerai delegatas Bakanas buvo patriotams pasakęs: Negalima vienos kokios partijos užgirti. Jeigu užgirsit Sandarą, tai turit užgirti ir Liet. Socialistų Sąjungą. Bet ta šalta, stati logika nerado sau vietos patrioty smegeninėse. Kaip žinome, Susivienijimas išpradžių buvo įkurtas be palyginimo daugiau tautiškas tikslais negu apdraudimo reikalais. Ta dvasija Susivienijime vienas patavė iki kokiam 24 seimui. Radikalesniam vėjelium paputis, taisant SLA. konstituciją, daug daugiau atidos atkreipta į Susivienijimą, kaip apdraudos organizaciją, tačiau, visgi palikta pora grynai patriotinių paragrafų SLA. konstitucijoj. Tie paragrafai ot ir tarnauja SLA. patriotams, kaip lazda, kuria jie gali, sulig reikalo, ar pasiremti savo siauroje partinėje politikoje arba uždroti tiems, kurie nėra dalininkai jų patriotinių užmačių. Socialistams ir šiaip jau tuiliems radikaliems gaivalams, kurie priguli Susivienijimui tik-tai delei apdraudos, yra beveik tiesioginis įžeidimas tokie dalykai, kaip užgyrimas Tautinės Sandaros politinio veikimo. O patriotai, dėdami vis didesnę svarbą ant Susivienijimo tautinio pobūdžio, tyčia rodo socialistams savo dantis, tyčia varo savo partizantinę politiką. Socialistai, žinoma, brangina SLA., kaip apdraudos organizaciją, ir savo veiklumu jie nemažai prisidėjo prie tos organizacijos sustiprinimo. Aišku, jog priklausantiems Susivienijimui socialistams gana nemalonu butų skirtis su draugija, kuriai jie ir truso dėjo ir pinigų mōkėjo. Vienok, ar daug rastume tokių socialistų, kurie sutiktų, delei apdraudos išrokavimų, daleisti, kad jų ugdomoj ir jų pinigais palaikomoj organizacijai taptų patriotinės politikos ramsčiu? Ar daug socialistų sutiktų dirbti Susivienijimui ir už savo darbą nukentėti tuos antausius, kurių jiems tautininkai arba davė, arba buvo pasiriję duoti tik-ką pereitame seime? Rodosi, visa to akyvaizdoje socialistams SLA. nariams jau laikas pasistatyti taip, kad nepataps taja kačerga, kuria patriotai bando savo židinio

Karė ir Taika

Veikiančios ypatos: Karė, Taika, Vokietijos kareivis, Francijos kareivis, Motina, Kudikis. Motina: (Laiko ant rankų kudikį ir bando užmigdyti). Miegok, mano mažiulėli, miegok. Ir taikos akis lai tave sergsti, ir taikos rankos lai tave saugoją ir taikos lupos lai tave garsina. Taika čionai ateis tuojaus. Ir ji šoks apie tavo lovą. Kudikis: Ach, močiute. Motina: Kas yra, maži? Kudikis: Mama, aš matau taiką ateinant. Taika ateina. Ji turi baltą apsiaustą. Oi, oi, kaip ji puiki! Kodėl, mamyte brangi, ji išrodo taip, kaip ta mažiutė rozė, kurią aš mažiau šį rytą, kada jos atsidarinėjo lapai ir saulės spinduliai ant jos žaidė. Motina: Aš matau ją taipgi, bet ji taip išbalus ir išrodo silpną, kad, rodos, butų alkana ir ištroškusi. Įeiną Taika (Ji išrodo išbalus, bet linksma) Kudikis: Kaip sveika, panele taika? Taika: Karė badu marina ir muša mane; aš bijau, kad ji suvis neužmuštų mane. Kudikis: Ar ne gali-gi tamsta gauti pakankamai maisto? Taika: Ne, valgiai, kuriuos aš valgau, nėra toki valgiai, kokius jūs valgotė. Kudikis: Koki tatai valgiai, kuriuos Tamsta valgotė? Taika: Aš pasakysiu jums, ką aš valgau. Kada motina bučiuoja savo kudikį, aš sušluostau bučkių saldybę nuo kudikio lūpų, o tai buna mano pusryčiai. Ir kada kudikiai žaidžia saulėtojų dienoj, ir juokauja, rėkauja, bulseliai kyla iš mažiųjų burnelių taip, kaip versmė iš puikiiausios žemės. Aš pasiimu jų tą juoką ir tai buna mano pietūs. Vaktyje, kada kudikiai miega, aš džiaugsmo šypsa pasirodo kaip mėlyna bendelė, taip kaip vėjelio užgausos gelės, — aš geriu tą jų džiaugsmą, ir tai buna mano vakarienė. Kudikis: Tai kodėl-gi tu negali valgyti tokių valgių dabar? Taika: Aš negaliu, mano brangus vaikeli. Kudikis: Kas do priežastis, kad jūs dabar tokių valgių negalite valgyti? Taika: Aš pasakysiu tau priežastį: kaip tik karė priverė visus mažus kudikių tėvus iš-eiti ir užmušinėti vieniems kitus, tada motinos buvo nuliudusios, ir visi kudikiai pamiršo juoką, ir mažiutėliams miegantiems nebėliko šypsos džiaugsmo ant jų veidelių. Motina: Taip, tamsta esi teisi. Taika: Ir prie to, karė plaka mane didele rykšte ir varo mane iš vietos į vietą, ir aš bijau, kad ji manęs suvis nenuvartytų nuo šios žemės veido. Motina: Kaip baisu! Taika: Dabar tik pažvelgk į mano rankas: karė padarė jas juodas ir mėlynas savo baisia rykšte (ji rodo jiems savo rankas). Kudikis: Na, ar tas nėra nuožmybė, brangi močiute? Motina: Taip, brangus vaikeli. Taika: Karė niekad nepalieka mane vieną nei vienai dienai; ji ir šičia bus nežilgo.

Motina: Ach, ne, ji čia negali ateiti. Ji dar galėtų sužeisti mano kudikį! Taika: Kodėl, karė yra užmušus milijonų milijonus kudikių, tai jos darbas, kurį ji mėgsta dirbti. (Už durų girdėti balsas). Tenai, aš girdžiu, karė ateina. (Už durų "karė" pliaukši savo rykšte ir šaukia: garsiai: Eikite dabar jūs, vokiečiai; Eikit jūs francuzai — muškite vieni kitus. Pjaustykite vieni kitus į šmotus. Eikit dabar"). Kudikis: Oi, mama, aš bijau, bijau! Vokietijos kareivis: Ach, susimildama kare, ar negalėtum tu palikti mus ramybėj? Aš neturiu nieko pikto prieš šitą Francijos kareivį. Francijos kareivis: Susimylėk, liepk mums paliaut muštis karėj. Aš pažįstu šitą Vokietijos kareivį, aš vieną kartą lankiausi jo namuose ir jis mane priėmė taip gražiai, taip meiliai, ir jis turi taip gražių kudikių, kurie atbėgę atsisėdavo ant mano kelių ir žaisdavo su manim. Už ką aš turiu jį užmušti? Karė: Neuzdavinėk jokių klausimų. Užmušk, kada tau aš liepiu! Taika: (Įėjus į jų tarpą). Ką padarė jie bloga, kad turi muštis? Jųj pačios ir motinos serga, o jų kudikiai yra alkani. Karė: Ką, ir vėl tu jau čia? Šalin iš mano kelio. (Plaka ją savo botagu.) Eikit dabar, muškite, užsimuškite. Jūs ir taip perilgai čion užtrukot. (Ji stumia juos nuo pagrindų plakdama. Taiką pargriuva aukštininkas. Apalpsta.) Kudikis: Mamyte, ar tu žinai, ką aš sumaniau? Motina: Ne, branguti. O ką? Kudikis: Mama brangi, vargšė Taika yra taip silpna, jog nabagai kareiviai turi taip daryti, kaip Karė jiems liepia, tai yra užmušinėti vieni kitus. Kodėl-gi negali motinos, kaip tamsta, ir maži kudikiai, kaip aš, sustabdyti karės? Motina: Ale, brangus vaikeli, kaip galim mes tą padaryti? Kudikis: Aš pasakysiu kaip: Jūs eikite pas visas motinas ir liepkite joms, kad neleistų savo sunų karėn eiti, o aš eisiu pas visus mažus kudikius ir liepsiu jiems, kad neleistų savo tėvų eiti karėn. Motina: Taip butų puikus. Ir mes išmokinsim juos nešti taikos vėliavą į visus pasaulio kraštus. (Išvynioja baltą vėliavą ir laiko iškėlus augštin.) Kudikis: Ir mes skelsime jiems: kad visi žmonės viso pasaulio yra broliai. Ir mes duosim jiems šitą vėliavą, kaipo ženklą, kad prigulim prie vienos didelės broliškos šeimos. (Išvynioja raudoną vėliavą ir iškelia augštin.) Taika: (Išpalengvo atsipeikėję). Taip-pat ir aš visados eisiu su jumis. (Ji stojasi tarpe jų ir visi trj sveikinas). Motina: (Į publiką): Ir mes, motinos, varguolės, Susijungkime kruvon Ir nuveskime žmoniją Taikos prieglobon šventon. Kudikis: (Į publiką): Ir jūs, visi vaikai šios žemės, Prieš prievartą į karę stokit, Sujungkit spēkas prieš nuožmybę. Pasaulj naują budavokit! Taika: O tada, kai išaušus ramybei, Taikos rubais pasaulis rėdysis, Nebegrims kraujuje mūsų žemė, Pikta tvarka švelnės ir mainysis. (Ant pagrindų pasirodo du kareiviai. Sveikinas, ir išvelka kniupščia karę, kuri jau nustojo gyvybės.) Iš anglų kalbos vertė Vincas Ivonaitis.

Moterų Skyrius.

SOCIALIZMAS IR KUDI-KIAI. Musų klerikalai žino, kaip brangus yra motinai jos vaikai, todėl jie pavartojo tą jų kiltą jausmą kovai su socializmu. Jie skelbia, buk socializmo laikuose vaikai bus atimami nuo tėvų ir pavedami auklėti visuomenei. Socialistų išsireiškimą, kad vaikai turi buti visuomenės užlaikomi ir mokinami, klerikalai išverčia į vaikų atėmimą nuo tėvų. Kapitalizmo gadynėj vedama agitacija turēt daug vaikų; yra išleista įstatymų, kurie draudžia platinti žinias, kaip aprubežiuot gimdymų skaitlių, bet tėvai nieko negauna kudikių užlaikymui, auklėjimui ir mokymui. Nereita tėvams su septyniais vaikais uždirba du sykiu mažiau, negu nevedęs vyras. Tėvai turi vaikus rėdyt, maitinti ir mokinti, turi už juos mokēt kelionės, teatrų ir kitokias išlaidas. Tėvai turi be laiko pasenti, nusilpnėti, sirgti ir mirti, nes niekas nepadedą jiems vaikų išauginti. Bet kaip greit tie vaikai išaugo, taip greit įstatymai verčia juos visuomenei tarnauti: eit į kariuomenę, mokēt mokesčius ir prisilaikyt visų įstatymų. Tėvai iš savo vaikų tankiausia nieko negauna, nes jų vaikai yra naudojami kapitalistų ir visuomenės. Ar ne skriauda tatai tėvams auklėti vaikus? Ar nėra tai kanclinimas motinos, kuri rizikuoja savo gyvastimi, kudikį gimdydama, nemiega naktimis, saugoją jo šveikatą ir sudeda viską, ką tik begali, o paskui jos vaiką paima kapitalistas į dirbtuvę ir čulpia jo sveikatą? Blogesniuose atsitikimuose net į karės lauką pastato. Socialistai yra priešingi tokių sistemai. Jeigu mes norime, kad žmonija butų patenkama ir jeigu motina apsiama rizikuoti savo gyvastimi, kudikį gimdydama, kenčia vargą, jį auklėdama, visuomenė turi duot viską, kas reikalinga to kudikio išauklėjimui: maistas, drabužis, mokslas, pasilinksminimas ir proga motinai, kad ji galėtų atsakančiai auklėti vaikus. Tas viskas turi buti visuomenės suteikta kiekvienai motinai. Tuomet tik tėvai nebus nuskriausti, o vaikai bus sveikai ir protingai išauklėti. Taigi socialistai ne vaikų atėmimo nuo tėvų reikalauja, bet, kad visuomenė juos užlaikytų ištekliuje ir suteiktų visa, kas reikalinga žmogaus išauklėjimui. Šiandien juo motina turi daugiau vaikų, tuo mažesnė jai progos juos auklėti, nes vyro uždarbio pradeda neužtekti ir ji turi dirbt. Nepilnamečiai, nesuauge vaikai taip-pat statomi į darbą, kad butų iš ko šeimynai užsilaikyt. Motinos negalėjimas but su vaikais išaugina juos blogais žmonėmis ir daugelis jų išmiršta nuo ligų. Vyrui pasimirus, motina priversta yra atiduoti savo vaikus į prieglaudą arba nežinomiems žmonėms, arba marina juos pusbadžiai namie ir leidžia apsirgti ir mirti, nes meilė jos diderlė link savo kudikių ir ji nenori jokiū būdu su jais persiskirti. Socializmas suteiks progą motinai niekad nesiskirti nuo savo vaikų. Tėvai nebekenėtės skriaudų ir vargo, nežiurint kiek kudikių jie turēt, nes jiems užlaikymą suteiks visuomenė. Motina turės laiko savo vaikus kuogeriausiai išmokinti, įkvėpti jiems meilę ir kiltas idėjas. Ji pati turės progą įgyti tą žinią, kurios dabar negalėjo atsiekti delei nedatekliaus ir galės jį pavartoti išauklėjimui sveikesnių, protingesnių ir geresnių kudikių. L. Studentas. Cambridge, Mass.

Žilių Antanas.

APŽVALGA

Dr. V. Kapsukas Dirbs Lietuvių Globos Atsišaukimas

Birželio 17 d. d. V. Kapsukas atvyko į Philadelphia ir nuokito "Kovos" num. pradės nuolat dirbti prie "Kovos", "Naujosios Gadynės" ir "Darbininkų Kalendoriaus 1917 metų". Apie oficiali d. V. K. pakvietimą į "Kovos" Redakciją eina Pildomojo Komiteto balsavimas. Yra paduotas įnešimas, kad d. V. K. pakvietus į Red., kurioje dabartiniai redaktoriai darbams žymiai padidėjus negali apsidirbti: d. Kurkulis priverstas yra daugiausia dirbti administracijoj. Dviejų laikraščių, "Kovos" ir "N. G." administracijos reikalų vedimas veik nepalieka redakcijiniams darbui laiko. Įėjus d. V. K. k-ku į Red. manoma sutaisyti kolektyvę Redakcija iš trijų asmenų: senosios Redakcijos ir d. V. K. o; praktikos darbe d. Kurkuliui manoma pavesti pirmiausia rūpintis administracija. Manome, kad augščiau pakėlus savo laikraščius turinį ir geriau sutvarkius administraciją, galėtume lengviau išgyventi, negu dabar.

Progai pasitaikius atitaisome klaidą, kuri įvyko "Kovos" N 23. Ten buvo pasakyta, kad d. Kapsukas buvęs "Vilnius" redaktorius, — pasirodo, kad jis buvo tik vienas artimiausių jos bendradarbių. Redagavo jis kadaise, dar demokratu budamas, vieną, kitą numerį Tilžės "Ukininko", paskui redagavo "Draugą", "Darbininką", 1905 m. gale buvo išrinktas į kolektyvę "Darb. Balso" red., buvo kolektyvės red. (susided. iš kelių žmonių) "Naujosios Gadynės", "Skardo", "Echo", "Toporo", "L. S. D. Partijos Žinių" N 1 (slapta išleisto Lietuvoj 1906 m. gale)

Žemaitė ir Musų Nacional-Liberalai

Musų nacional-liberalai, kurie dar taip neseniai visokiais būdais niekino Žemaitę, dabar pradeda kitokią dainelę dainuoti. "V. Liet." N 24 korespondentai iš Lawrence ir Baltimorės pradeda imti ją savo globon. Jie dargi nori ją apginti nuo "pavergimo ir slopinimo". Kokie geri pasidarė! Kame gi tą pavergimą ir slopinimą mat? Gi Žemaitė turinti Bulotai ir jo moteriai "čeverkykus čystyti ir dargi sagutes, šniurelius užsegioti". Tai sakoma rimtai, su įsitikinimu. Esą toliau dar daugiau papasakosią, "ką p. Žemaitė vargsta". Ir vis tai Bulotos darbai. Jis neleidžia jai dargi su kuo nori susieiti! Ir tie garsieji Žemaitės laiška — tai ne jos valia esą rašyti, "bet iš kito — suprantama kieno — malonės". Ir tie laiška norima primest Bulotai, kad Žemaitė į savo glėbį paėmus ir išbučiavus... Taip gali rašyti tik tie žmonės, kurie Žemaitės visiškai nepažįsta arba kurie sąmoningai stengiasi drumsti vandenį, kad drumstam vandenyj lengviau galėtų žuvelių gaudyti. Mes neabejojame, kad Žemaitė duos tinkamą atsakymą tiems naujai iškeptiems savo užtarėjams.

TAUTOS MEILĖ—15 RUBLIŲ DIENAI.

M. Yčas pripažįsta, kad Lietuvių Selpimo Draugija mokėjo po 15 rublių dienai ir davė II klesos geležinkelio tiktą savo "činovnikams", dirbančiams Selpimo darbu. Iš pradžių buvo jiems mokama po 8 rub. ir II klesos biletas; bet kada tie tautos didvyriai pradėjo bėgti pas lenkus, rusus ir tt., kurie daugiau algos davė, — tai ir Lietuvių Draugija pakėlė algą iki 15 rublių dienai.

Jis tilpo "N. Liet." N 19. Tai yra toji "Globa musų broliams, Mazosios Lietuvos belaisviams, Lietuviams šelpti", kuriai ir Amerikas L. S. F. ne viena dolerį yra pasiuntęs. Kadaise buvo apie ją gana plačiai rašyta (tarp kitų soc. laikraščių ir "Naujienose"), kad toji Lietuvos liberalų įstaiga statosi aiškių tautinių politinių tikslų. Tai dar labiau patvirtina minimas atsišaukimas. Ten mes aiškiai matome, kad draugijai pirmų-pirmiausia rūpėjo tautos sąmonės gaivinimas ir Lietuvos jungimas. Draugijos Valdyba rašo: "Stengėmės buti lyg ir švyturiu, kad musų broliai, toli nuo tėvynės budami, ne tik neužmirštų, kuomi yra, bet taptų sąmoningais lietuviais. O ištautėjimo pavojus neapsakomas (gal dar didesnis, negu Amerikos lietuvių ištautėjimo pavojus, kurie Amerikos policijais lieka. Red.). Susipratusieji belaisviai su sąžonėmis mums skundžiasi, kad net žilgalviai senukai vokietai, pirmiau net vokiškai nemokėję... O ką jau apie jaunimą, vaikus bekalbėti! Todėl greit reikalinga materialė ir moralė pagelba... Rodos, jau artinasi tas laikas, kuomet Lietuvos klausimas, o draug ir lietuvių tautos vienybės klausimas bus išrištas... Todėl jau dabar turime stengtis tokias aplinkybes sudaryti, kurios musų naudai patarnautų. Turime stengtis, kad tiedvi musų tautos dali, srovi, kad ir atskirai teikanti, bet bendram tikslui, kaip galint greičiau, vienon srovėn, upėn sulietų, kurios jokios jėgos negalės užtventki. Turime su Mazosios Lietuvos belaisviais stengtis susiprasti..." Ir šaukiasi į Amerikos lietuvius, kaip "vienintelę viltį", kad jie ateitų "Globoi" į pagelba. Taip įvairių rusių tautininkai gali remti tą tautinę politiką, bet stovintieji klesų kovos pamatais darbininkai — ne.

Laisvamaniai Puošiasi "Stonu Dvasiškuoju"

Tautininkai nepasitenkino savo Selpimo ir Autonomijos Fondu. Sumanė pasipinigiuoti iš amerikonių, kad turėjus geresnį "show", bent Selpimo Fondą viršijus surinktų aukų suma. Tuo tikslu jie ir sulipdė naują fondą, kuris turėtų veikti tarp amerikonių. Fondas ligšiol nieku daugiau neatsizymėjo, kaip tik sąvau nepaprastai ilgu vardu ir labai keistu sąstatu.

Jo vardas šitoks: "Lithuanian-American Relief Fund to render Aid to the Lithuanian War Sufferers in Russia and Germany".

O kas del jų fondo sąstato, tai jame šale D-ro Šliupo, buvusio Dumos atstovo Leono, Serno ir kitų laisvamanių žeri surašyti vardai, su pilnais ir dar per pilnais dvasiniais titulais: vyskupo Klarevičiaus, kun. Alšausko, kun. Dambrausko ir kitų musų dvasiškosios žibintuvų.

Kalbamojo fondo prezidentas P. S. Villmontas rašė laišką net New Yorko kardinolui Farley, pranešdamas, kad fondas suteikė jam garbės vice-prezidento urėdą, ir kviesdamas talkon Šliupui ir kompanijai...

Mat, tautininkų amerikoniškas, pasipuošęs vyskupu ir kardinolų vardais, tikėjosi padaryti gilų įspūdį ir amerikonus, kurie taip aklaiki gerbia "Kristaus bažnyčių tarnus".

Na, kur jūs rasite geresnių dvideidžių už musų "laisvamanius"?

MOTERŲ LAIKRAŠTIS.

Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimas man įvykdinti tai, apie ką taip senai buvo kalbėtasi, tartasi: paduoda referendumui savo laikraščio leidimo klausimą. Neabejojame, kad jis bus priimtas ir atneš gausių vaisių, jei tik stovės aiškiais darbininkų klesos kovos pamatais. Spėkų tokiam laikraščiu leisti jau pakanka musų draugėms, ir mes galime linkėti joms tik kuogeriausio pasisekimo. Stokit visos draugės į darbą! Prisdėkite prie jo, kuri kuo galėdama, o greitai pamatysite gausių savo darbo vaisių. Mes neabejojame, kad Sąjungos kuopos taip-pat mielu noru parems šitą laikraštį, nes mes žinome, kad be moterų nelaimėsime.

Pavyzdingas Darbininkų Atsinešimas į Patriotiškas Parodas

Milwaukee, Wis., patriotai buvo pakvietę to miesto darbininkų organizacijas dalyvauti prisirengimo prie karės parodoje. Į tą pakvietimą darbininkų organizacijų taryba atsakė sekama rezoliucija ("Naujienų" vertime):

"Taip, mes norime buti prisirengę, bet prisirengę taip, kad nebeatsitiktų panašiu dalyku, kokie buvo Coloradoj ir West Virginijoj... Mes turime but prisirengę taip, kad apgynus žmonių namus ir davus jiems namų... kad darbas neišsėtų paskutiniųjų darbininko gyvybės sulčių; kad jis gautų prideramą mokėstį už savo darbą ir tuo galėtų prideramai savo šeimyną išlaikyti... Mes norime but prisirengę taip, kad musų vaikams nereikėtų žudyties fabrikuose ir kasyklose... kad darbininkai gautų pilną savo darbo vertę; kad jų sveikata ir gyvastis būtų apsaugota... Bet mes norime tokiu prisirengimo, kokio jūs norite, butent, prisirengimo, kurio tikslas yra sustiprinti kapitalistų klesos viešpatavimą... Mes nenorime tokiu prisirengimo, kuris gimdo tokias bjaurias skerdynes, kaip Ludlowe, West Virginijoj ir kitur... Ir todėl mūsų rengiamoj "prisirengimo" parodoj nedalyvausime. Mes laikysime savo prisirengimo parodą Darbo Dienoj..."

Šitai visur darbininkai privalo sutikti militaristų pakvietimus į patriotines parodas.

'Naujienos' apie Bulotą

"Nauj." N 144 yra tilpęs ilgas straipsnis apie p. Bulotą. Norint mes anaipol negalime pritari šlykštiems jo niūniams iš klerikalų ir nacional-liberalų pusės, vienok negalime sutikti ir su "Naujienų" pNEGIRIKA (išgyrimu be galios krašto), ypatingai kuomet dūna kalba apie p. Bulotos politikos veikimą. Iš "Nauj." išėina, kad "kiekvienas sveikai maštas ir gerai velijās žmogus" tik gilūs pasidžiaugti jo nuopelnais, kurių visą vartinę jos išskatė. "Nesidžiaugia jais tik klerikalai ir atžargareiviai tautininkai". Jei kas spreg apie tai iš "Nauj.", tai, be abejonės, igis supratinu, jog ir Lietuvos socialdemokratiai tik džiaugėsi iš tų p. Bulotos nuopelnų ir garbino jį panašiai, kaip "Naujienos" garbina; tuo tarpu ištikrųjų Lietuvos s. d. visuomet jį ir jo partiją kritikavo, kaipo smulkiosios buržuazijos reikalų reiškeją, traukė akistėn jo nerevoliucinumą, svyravimą, dargi nedemokratumą, kaip tai pačios "Naujienos" dabar daro, kovodamos su minimos partijos atstovu p. Rimka. Slėpti to, kuomet užėina kalba apie p. Bulotos politikos veidą, musų nuomone, anaipol negalima.

Tie, kurie paprastai taip niekina socialistus ir visokiais būdais juos koneveikia, netyčia pasirodė tikroje šviesoje. Kemišio "Darbininko" N 110 įžengiamame skaitome apie neseniai buvusį katalikų Susivienijimo seimą: "Kaz-kokios tamsios pajėgos, matyt, girdė ir kurstė daugelį delegatų, kuriuos norėta panaudoti neiškiems tikslams. Ateidavo tie žmonės raudonais veidais, blizgančiomis akimis ir vien tik žinodavo, kad rėkti, ar reikia, ar nereikia, ir kelti lermus... Šiautė, rėkavo ir erzino seimą tas (girtybės) velniukas per ištisas tris seimo dienas. Nusiramino tik ant pat galo, kuomet senasis kasininkas-saliūninkas pralaimėjo kovą del kasininkavimo, kuomet rėksniui saliūninkui delegatui tapo atimta balša". Kazin ar kituose seimuose ir taip viešpatauja saliūninkai ir tas "velniukas", ar tik karštųjų katalikų seime? Pačio Susivienijimo reikalai ir, matyt, ne puikiausia stovi, jei reikia net pirmijos skirti už naujų narių prarašymą.

Triukšmo Klausimas Tautininkų Organizacijose

"Ateitis" pripažįsta, kad pastarieji Susivienijimo L. A. ir T. M. D. seimai priėmė tulus nutarimus, priešingus socialistų įsitikinimams. Žinoma, pirmo vietoj reikia stątyti tai, kad S. L. A. seimas užgrybė politinį Tautinės Sandaros veikimą ir kad TMD. seimas visomis pusėmis užgrybė Tautinę Sandarą ir Autonomijos Fondą, "Ateitis" ramina socialistus ir tulus kitus kaiuosius gaivalus, šitai privadziodama:

"Berods, mes nemanome, kad tie žmonės, kurių įsitikinimams toki nutarimai priešingi, delto turėtų kokį "triukšmą" kelti, tuo labiau apleisti tų organizacijų eiles. Jeigu jie taip darytų, tai pasielgtų visai neįsitingingai, nes joki tarimai negali organizacijoj prigyti, jeigu jie tos organizacijos tikslams yra svetimi. Tas pats ir su politiškais nutarimais, didžiama balsų praveštais nepolitiškose TMD. ir SLA. organizacijose. Jie nutarimais ir pasilik, o organizacijos plėtosis savo keliu, skleidamos žmonėse tyra šviesą, susipratimą ir keldamos žmonių gerovę".

Žinoma, kad neverta kelti betiklio, paviršutinio triukšmo. Bet SLA. ir TMD. tautininkai privalėtų žinoti, jog jie, užgirdami tokią Tautinę Sandarą, tiesiausiu keliu veda kaiuosius elementus, jeine prie paviršutinio triukšmo kelimo, tai prie protinio "darbo", ir verčia juos manyti, jog kalbamieji tarimai, nors yra svetimi SLA. ir TMD. seniesiems pamatiniams tikslams, tačiau jie puikiai išreiškia naujuosius tūdviejų organizacijų tikslus, po kuriais pasirašyti socialistui darosi ne tik sunku, bet ir negalima. Ir vis pastarųjų laikų tūdviejų organizacijų krypsnys rodyte rodo, jog vadovaujancijai įjudviejų d'žiniu mai jau neberupi "sk. žmonių tyros šviesos, susipratimo", o parupo bizninis tautininkų politikierių patriotizmas ir jųjų partvyvio susipratimo skleidimas.

Musų Doriej

Tie, kurie paprastai taip niekina socialistus ir visokiais būdais juos koneveikia, netyčia pasirodė tikroje šviesoje. Kemišio "Darbininko" N 110 įžengiamame skaitome apie neseniai buvusį katalikų Susivienijimo seimą: "Kaz-kokios tamsios pajėgos, matyt, girdė ir kurstė daugelį delegatų, kuriuos norėta panaudoti neiškiems tikslams. Ateidavo tie žmonės raudonais veidais, blizgančiomis akimis ir vien tik žinodavo, kad rėkti, ar reikia, ar nereikia, ir kelti lermus... Šiautė, rėkavo ir erzino seimą tas (girtybės) velniukas per ištisas tris seimo dienas. Nusiramino tik ant pat galo, kuomet senasis kasininkas-saliūninkas pralaimėjo kovą del kasininkavimo, kuomet rėksniui saliūninkui delegatui tapo atimta balša". Kazin ar kituose seimuose ir taip viešpatauja saliūninkai ir tas "velniukas", ar tik karštųjų katalikų seime? Pačio Susivienijimo reikalai ir, matyt, ne puikiausia stovi, jei reikia net pirmijos skirti už naujų narių prarašymą.

Socialistų Spaudos Remimo Klausimu

"Kova" nepersenai buvo raginusi savo draugus ir drauges: "remkime Sąjungą, remkime "Kovą" ir "Nauj. Gad.". "Laisvės" N 47 d. L. P. del to ilgą straipsnį parašė ir reikalauj, kad prie to būtų pridurtas "remkime ir visą musų socialistišką spaudą". Drg. L. P. sakosi tik tuomet pasirašytų po pirmuoju raginimu, jei prie jo būtų pridėtas jo priedas. Žodžiu, jis lygiai stato kaip Sąjungos organus, taip ir visus socialistų laikraščius ir reikalauja, kad taip pat lygiai juos statytų ir lygiai remtų ir Sąjungos organas "Kova". Ar teisingas tas reikalavimas? Ar ištikrųjų sąjungiečiai neprivalo skirti privatiųjų laikraščių nuo savo organų? Musų supratimu, privalo. Privalo pirmiausia jau del to, kad "Kova" ir "Nauj. Gad.", tai yra jų organai, jų visų rūpesčių įkurti ir visų taip sunkiomis sąlygomis paturimi. Tuo tarpu privatiųjų laikraščiai gimė be jų, plačiųjų sąjungiečių minių, pritarimo: jie gimdami visai nesiklausė Sąjungos, ką ji į jų gimimą pasakys, — ar pritaras tam, ar ne, o paskui lygaus rėmimo reikalauja! Jie savo rizika arba saujelės draugų rizika buvo pagimdyti — ir noroms-noroms turėjo puliti ant tų draugų pečių didžiausia našta sunkių pirmųjų jų gyvenimo metų. Privatiųjų laikraščio turinio ir pakraipos taip-pat negali nustatyti plačioji sąjungiečių visuomenė: tik bendrovės nariai ir redaktoriai apie tai gali spręsti. Delto tie laikraščiai daug lengviau gali iškrypti iš socialistų kelio, kaip tai atsitiko su "Vien. Liet.", "Lietuva". Ar gali tuomet sąjungiečiai lygiai statyti vienus ir kitus laikraščius ir ar gali Sąjungos organai šaukti visus lygiai remti?

Ant galo, nejaugi drg. L. P. pripažįsta, kad visa socialistų spauda lygios vertės ir lygių vasiųjų darbininkų klesai praieityje atnešė ir ateityje atneš? Mes su tuo negalime sutikti. Mes nepriklausome tiems, kurie į nieką neasižvelgdami, smerkia privatiųjų laikraščius. Mes ir smerkiame jų gimimą, visiškai nesiklausus Sąjungos nuomonės, iš kurios paramos paskui reikalaujama. Vienok šiandien mes turime faktą — tie laikraščiai gyuoja; o savo laiku tas klausimas nebuvo pakankamai nušviestas, ir tai dalinai pateisina privatiųjų laikraščių atsiradimą tuo keliu, kaip jie atsirado. Toliau, mes negalime nepripažinti, kad jie atliko nemažą darbą darbininkų minių būdiniame iš ilgo miego, norint toli ne viską mes matome tokioje rausvoje spalvoje, kaip drg. L. P. Ir ne visi tie laikraščiai (ir jų leidžiamos knygos) vienodai atliko ir atlieka tą darbą. Ne visi lygiai rupinosi ir rupinasi visur ir visuomet vaduotis darbininkų klesos reikalais, eiti tiesiais jos keliais. Gal ir drg. L. P. sutiks su mumis, kad įvairiems panašioms privatioms algei leidiniams (ne tik lietuvių kalba, o ir kitomis) darbininkų klesos reikalai, partijos reikalai, dargi socializmas neretai buna tik priemonė savo tikslams pasiekti, o ne pats tikslas? Jei taip yra, tai kiekviename atsitikime mes turime pirmų-pirmiausia žiūrėti, koks tas laikraštis (kad ir privatinis) ar jo knygos yra, kokio peno jis suteikia darbininkams, kokiais keliais stengiasi esąs generolas Hindenburgas, o jo patarėjas kunigužis "dr." Stepulaitis.

Nuo scenos pasitraukė vienas lenkų edikas, kun. Tumas, ir jo rolė lošia kitas lenkų edikas, kun. Stepulaitis. Vienas gelbėjo carui, kitas gelbsti kaizeriui.

atliks svarbiausią darbą, delto mes juos pirmiausia turime remti. O privatiuosius privalome remti tiek, kiek jie padeda į prysakį stumti musų darbą, kiek jie tikrais darbininkų klesos keliais einas, stovi tarptautinės revoliucinės socialdemokratijos pamatais, kiek jie tvirtina musų organizaciją, o ne ardo ją.

Algos, Sveikata ir Dora

Neseniai Panamos kanalo juosta buvo laikoma viena nesveikiausių gyventi vietų. Ten žmones pjaudavo geltonasis druggs, malaria ir daugelis kitų ligų.

Kuomet Suvienytos Valstijos pradėjo statyti Panamos kanalą, buvo butinai reikalinga padaryti tą vietą sveikatingesnę, kad greitai neišmarinus kanalo statymo darbininkų. Šitą sveikatingumo darbą puikiausia atliko Amerikos maj-generolas W. C. Gorgas, po kurio priežiūra buvo įknyta daugelis sanitarinių reformų; tarp ko kita buvo išdžiovinta pelkės, balos ir kitų ligas išnešiojančiųjų vabzdžių lizdai. Tatai padarius, Panamos kanalo juosta virto viena pačių sveikatingiausių vietų pasaulyj. Žmonių mirtingumas sumažėjo iki negirdėto ten laipsnio.

Didelė didžiama žmonių manono, buk Panamos kanalo gyventojų amžių Gorgas prailgines ir sveikata pagerines vien tik tai savo sanitarėmis reformomis. Tačiau kitaip apie tai mano patsai p. Gorgas:

"Išnaikindami uodus, mes panaikinome geltonąjį drugį ir malariją. Bet kas svarbiausia prisidėjo prie kitų ligų panaikinimo?"

Į tą savo klausimą ir atsako pats Gorgas, nurodydamas, kad aršiausias ligų skleidėjas buvo skurdas, o

"Kada buvo pakelta algos pradėjo nykti skurdas. Ir, algy pakėlimas žymiausiai pakėlė abelną sveikatingumą. "Pakelkite darbininkams algą nuo \$1.25 iki \$2.50 dienai, o jūs prailginsite žmonių amžių bent 13 metų".

"Darbininkas" iš pradžių pritaria Gorgo nuomonei apie algos intaką į darbininkų sveikatą ir amžiaus ilgumą, bet tuoj, apsisukęs, pradeda savo pamokslėlį, kad algos pakėlimas, be "doriško kilimo", "bus tik praigaistim jaunikaiciui, palinkusiam prie blogo". Ir "Darbininkas" prieina prie sekamo išvadų:

"darbininkų medžiagiškas kilimas privalo eiti ranka rankon su dorišku kilimu".

Baisiai šluba "Darbininko" logika!

Gorgas skaitlinėmis prirodo, jog pakėlimas darbininkams užmokesčio pagerino jiems sveikatą ir pailgino amžių. Jokių "doriškų pakėlimų" Gorgas Panamos kanalo juostoj neušiminėjo ir apie jį visai nieko nesako.

Kiek darbininkų gyvenimą kur pailgina "doriškas pakėlimas", to niekas dar neparodė. Bet kad darbu užmokesčio pakėlimas pailgina kaip "dorųjų", taip ir "nedorųjų" gyvenimą, tai žino kiekvienas, kuris bent kiek studijavo darbininkų algos ir Darbo užmokesčio pakėlimas lygiai yra naudingas ir karštam katalikui, ir šaltam bedievui, arba, sulig "Darbininko", "nedorėliui". Dar daugiau. Žmoniškesnis atlyginimas už darbą kaip sykis ir yra pati stambiausioji intaka, kuri veda darbininką prie draugijinės doros užlaikymo. Reiškia, "Darbininko" siulomas tavoras — bažnytiniai "doriškas pakėlimas" šiame atsitikime nelošia jokios rolės.

Tuliems Chicagos "socialistams" negalima užmesti bedievybės: jie klupčiojo, žegnojosi ir meldėsi, kuomet nepriklausomingas burtininkas Mickevičius su kitais kunigužiais šventino tautiškas kapines.

Ką Darytų Socialistas Prezidentas

(Užbaiga)

Socialistų kandidatas į Suvienytų Valstijų prezidentus, drg. Allan L. Benson, darytų dar sekamas Amerikos politiniame ir ekonominiame gyvenime permainas, be to, kurios buvo suminėta pereitame "Kovos" numeryje. Jis sako:

AS neatkreipiau dėmesį už rubežinę Amerikos pirklybą, bet aš atkreipčiau didžiausią dėmesį dalykų suvartojimą namie, Suvienytose Valstijose. Aš elgiausiu pagal šitokią teoriją: kadangi medžiagiški dalykai tarnauja žmonių laimės padidinimui, tai mūsų laimės priklausoma ne nuo to, ką mes išgabename į užrubežį, bet nuo to, ką mes sudorojame namie. Šioje šalyje mes turime visų reikalingų svarbesniųjų žalių medžiagų. Aš versčiau šios šalies valdžią pilnai išnaudoti mūsų šalies gamtinius turis, kad patenkintume visus mūsų reikalavimus. Aš stengčiausi padaryti valdžią milžinišku namų statytojui, milžinišku namų statytojui, milžinišku maisto gamintojui — milžinišku išdirbėju ir išvažiotoju kiekvieno dalyko, kuris yra reikalingas gyvenimo laimei. Kolei liktų bent vienas nepatenkintas reikalas, kurį dirbtuvė galėtų patenkinti, tol aš versčiau valdžią statyti daugiau dirbtuvių. Aš skaitčiau dėmę savo valdžiai ir Socialistų Partijai, jeigu, po mūsų programo įgyvendinimui, dar būtų likę Amerikoje bent vienas alkanas kudiškas, ne savo valia bedarbis vyras arba moteris, dirbanti už \$10.00 savaitę.

Aš daryčiau valdžią didele pramonijos žvilgsniu, bet piliečiai turėtų būti politikos žvilgsniu dar didesni. Aš reikalaučiau įstatų, kuriais pasinaudodami žmonės galėtų mane atstatyti by valandą, kaip lygiai ir visus kitus žmones, surištus su valdžija. Aš reikalaučiau, kad žmonėms būtų duota teisė by valandą atstatyti nuo tarnybos kiekvieną urėdinką. Aš reikalaučiau, kad žmonėms būtų duota teisė tiesioginiu balsavimu priimti ir atmeti įstatymus. Aš tikiu į demokratiją kaip politikoję, taip ir pramonijoje. Viena iš dviejų juk: arba piliečiai turi teisę tvarkyti visa ką, kas rišasi su valdžija, arba jie neturi teisės nieko tvarkyti.

Ažuot stačius karės laivus, aš stengčiausi pašalinti dalykus, delei kurių prireikia vartoti karės laivus. Aš reikalaučiau, kad kongresas atsakytų nuo visų mūsų užimtų kolonijų ir pasitenkintų šiuo sausžemiu, kuriam mes priklausome ir kurį mes galėtume pasekmingiausiai apginti, jeigu kas užpultų. Aš nieku būdu nesutikčiau vesti bent kokią karę už 8000 mylių nuo namų.

Monroe mokymas (doktrina) turėtų būti atmesta. Kaip galima skubiausia, aš atmesciau Monroe mokymą-doktriną. Jinai buvo priimta tuo tikslu, kad apsaugojus mūsų ramybę, bet vietoj to jinai tapo vienas didžiausių pavojų mūsų taikai. Jinai greit tapo padegamuojiu knatu, kabančiu iš mūsų lango. Kiekvienas praeivis gali jį padegti. Ta doktrina atima mums galę nuspresti, ar mes užlaikysime taiką ar ne; Monroe doktrina paveda tą sprendimo galę kitiems. Laikui bėgant, mes, tiesa, galėtume susilaukti karės, jeigu kokia Europos valstybė prisisteigtų savo kolonijų Pietų Amerikoje; bet, kitą vertus, mes, kaip bebant, turėtume karę, jeigu pabandytume pasipriešinti tam kolonizavimui. Man rodos, kad atgabenti armija iš Europos į Suvienytas Valstijas nebūtų daug sunkesnis darbas, kaip kad atgabenti armija iš Pietų Ameri-

kos į Suvienytas Valstijas; todėl aš ir netikiu, kad neišleidimas Europos valdžią į Pietų Ameriką prisidėtų prie mūsų saugybės.

Aš stoviu už visų tautų teisių valdymą pačioms; aš tikrenybyje reikalauju tos teisės: Tai yra moralis žvilgsniu blogas dalykas vienai tautai bandyti užvaldyti kitą tautą. Bet jokia viena tauta neturi tiek galybės, kad panaikintų visus moralis negerumus pasaulyje. Aš tikiu, kad mes turėtume apsaugoti savo santaiką, o šiaip jau pasaulis lai daro geriausia, kaip tik pajiegia. Šalies vardu kalbant, man visai nepatinka Don Kichoto rolė. Liaukimės patįs darę skriaudas kitoms tautoms, kaip kad, pavyzdžiui, esame padarę skriaudą Panamai, kuomet prezidentas Rooseveltas "paėmė" Kanalo Juostą (zoną) — pirm negu kvaršinti sau galvas delei to, kaip nedaleidus kitiems kraštams skriausti Pietinės ir Centralinės Amerikos gyventojus. Rengtis tiktai delei apsigynimo.

Man rodos, aš esu nurodęs būdų, kuriais socialistų valdžia galėtų sumazinti karės pavojų; svarbiausias tų būdų tai yra prašalinti lenktyniavimą su kitų šalių valdžiomis delei pasaulio rinkų. Kraštus, kuriame rūpi išdirbinėti dalykus namie ir naminiam suvartojimui, neužsiims prekybą išgabenuj į užrubežį ir, tokiu būdu, jam nėra tokio pavojaus būti užpultam. Tečiau, visgi ir tokį kraštą galėtų kas užpulti.

Galėtų kokis kapitalistiškas kraštas užsimanyti panaikinti tų mūsų pamoką žmonijai — socializmą, kurią mes duotume šiaupus Atlantiko vandenyno. Jeigu tokie užpuolikai užsimanytų skverbtis, tai mes turėtume juos pasitikti su užtaisytomis mariose minomis, kurias būtų galima nuo kranto išsprogdinti su elektros pagalba; turėtume juos pasitikti su povandeniniais laivais ir su sausžemio drutvietėmis. Tukstantis povandeninių laivelių nelėsuotų daugiau, negu keli didieji šiandieniniai karės laivai — "dreadnoughtai"; tečiau, jeigu jie būtų sustatyti tinkamose vietose išilgai mūsų pakrančių, tai transportiniai priešų laivai vargu bedrįstų artyn prisartiinti. Pritaisytos mariose minos išilgai Vokietijos pakrančio juk ir sulauktų taip ilgai anglų laivų na nuo prisartiinimo. Anglija nei nebando minas tinklais išgraibyti. Vokiečių povandeniniai laiveliai ir kanuolės to nedaleidžia. Aš tikiu į apsigynimą, ne į užpuolimą, ir aš reikalaučiau ginklų, geriausia tinkančių apsigynimui, bet visai netinkančių užpuolimui. Tokie ginklai yra pritaistyti, ant vietos stovinčios, mariose minos, povandeniniai pakrantiniai laiveliai ir sausumos drutvietės.

Aš nesitikičiau visus tuos dalykus padaryti viena minuta. Bet nėra tai toks didelis darbas, kaip išrodo. Vokietija, Francija ir Anglija paėmė savo valdžios kontrolėn daugelį savo kraštų didžiųjų pramonijų per 20 pastarųjų mėnesių, ir dar, be to, lošė po kelias roles pasibaisėtinoje karėje. Aš tikiu, kad socialistų valdžia per penkerius metus padarytų šioj šalyj tokias permainas, kad stebėtūsi ir užvydėtū visas pasaulis.

Nei vienas darbininkas nebūtų priešingas socializmui, jeigu jisai aiškiai suprastų socializmo programą ir istorinį diegimą, iš kurio socializmas auga. Jusų darbas, draugai, turi jį supazindinti su tuo.

Studijavimas socializmo yra tikras vaistas išsigydymui protinio aklumo.

Burdingtonas.

Faktiški Patėmėjimai

SLA. seimo tautininkai padovanojo aukso laikrodėlį buvusiam SLA. prezidentui Živakauskiui bene iš džiaugsmo, kad jis nebuvo išrinktas Susivienijimo prezidentu.

"Draugas", save vadinasi "pigiausias lietuvių katalikų dienraštis".

Pigi garbė.

Tautinės Sandaros konferencija nutarė organizuoti bendrovę Lietuvos atstatymo tikslais. Dar vienas tautininkų "blofas".

"Katalikas" rašo, kad Gabrys garbingai atlikęs savo užduotis, lankydamas Ameriką. Garbingiau už Bulotą. Aha, "Katalikas" yra didelis cirko mėgėjas.

"Amerikos Lietuvis" norėtų prirodyti, jog parapijinės mokyklos būtų geros, jei tik turėtų daugiau piniginio išteklaus.

Kodėl yra išteklaus bažnyčioms?

Mat, juo puikesnės bažnyčios, juo daugiau kunigams biznio, o juo geresnės mokyklos, tuo mažiau biznio.

C. Videns.

Tulas Brooklyno tautietis — karčiarninkas, pamatęs iškabą "Votes for Women" (Moterims balsų!) klausia socialistą Liutkaus: "Ei, Kazy, kas tas do politikierius Mr. Women, ir ant ko jis runij?"

Žemaitė rašo, kaip tautiečių ir klerikalių remiama Lietuvos Draugija nukentėjusiems del karės šelpti: "Itaisytos prieglaudos gimnazijų mokiniamis ir mokinėms, kur prižiurima, kad rytais vakarais poteriatų, šventadiniais mišų neapleistų, brostvas dėvėtų. Kas prisimena tai disciplinai, gali sau patvirtyje sėdėti. Kelioms gimnazietėms, nabagėlėms, atsakė staciai, kad bedievės negaus pašalpos". Tai yra Yčo ir Basanavičiaus muzika, kuriai barabanija mūsų "laisvamaniai" Širvydas, Šliupas...

Komitetas Lietuvių draugijos nukentėjusiems del karės šelpti, kuriai klerikalų ir Šliupo-Sirvydo fondai pinigų siunčia, už Amerikoj surinktas aukas Vilniui įtaiso "lietuviškas rekolekcijas", o tukstančiai badauj! Pasiskaitykit kunigų laikraščiuose.

Fritz.

ŽARIJOS

Kapitalistų vėliava turi tik tris žvaigždes: — randa (nuoma), nuosimtis ir profitas (pelnas).

Socializmas — tai vartai išėjimui iš ekonominės vergijos; klabinink juos, o bus atidaryti.

Rockefelleris sako, kad jisai ir Colorados angliakasiai esą "partneriai".

Taip, ką angliakasiai uždirba — Rockefelleris pasiima.

Visi keliai veda prie socializmo. Jūs esą ant tų kelių, nežiurint, ar jums tai patinka ar ne.

Jeigu liuosybė yra ko verta, tai verta kovoti už ją. Ji neateis pati, lyg kokia dovana; tai yra dalykas, kuris turi būti paimtas.

Socialistų obalsis yra ne paimt darbininkus savo valdžion, bet skatinti juos, kad vykintų pačių darbininkų valdžią.

Burdingtonas.

KORESPONDENCIJOS

EASTON, PA.
Socialistų optimistiškas upas. "Vyčiai" ir jų "kazarmė".
Trečiųjų Teismas.
LSS. 42 kp. narių Trečiųjų teismo reikalais prisiėjo aplankyti Eastoną, kur jie žingeidavau.
Ldomu buvo pamatyti mažos provincijinės kolonijos draugų gyvenimą ir veikimą. Nedidelis, švarus, kalnuose išstatytas miestelis ir jame vingiuota plati, tyra upė daro labai meilią išvaizdą.
Nesunkios darbo sąlygos ir vidutiniai užmokesčiai šilko dirbtuvėse sutraukė į Eastoną apie 1000 lietuvių. Šilkinėse udirbtarba nuo 12 iki 17 dol. Darbai ir šiuo laiku čia eina visu smarkumu. Žmonės gyvena švariai ir pasiturinčiai. Laisvės dvasia ir socialistiškasis judėjimas plėtojasi ir auga. LSS. 42 kp. turi apie 50 narių: jaunų, tvirtų darbininkų ir susipratusių sąjungiečių, kurių tuli veikia Sąjungoje po 6-8 metus ir daugiau.
Klerikalai iki šiol čia neturėjo jokios įtakos. Jie buvo nesuorganizuoti, pakrikę ir gyvenę "Dievo apevaidai" palikti. Tik pastaraisiais metais "kemėsinė" dvasia ir juos pasiekė. Apie 200 tikinčiųjų krikščionybės vergų suskato savęs išnaudojimui už \$18,000.00 sau dievnamį pasistatyti. Sumanymas jau vykdomas. Steigiant tą šventą Dievo "kazarmę", suprantama, sumanyta ir kareivių armija mobilizuoti. Sutverta ir čia kryžiokiška vyčių rota, kuri, tečiau, laisvos dvasios sukuryje nežiausio pasisekimo iki šiol neturi. Faktas yra tas, kad net patisi vyčių sekretorius yra metęs tą nėsvarią kunigų organizaciją ir jau žadąs socialistų kopon rasyties.
Socialistuose čia pastebimas optimistiškas upas ir pasiryžimasis.
Kaip jūs manote, draugai, apie LSS. namo pastatymą — užklusiuo keletą draugų.
Mes visi tam labai pritariam ir karštai tą sumanyimą remiam, tik jūs pradėkit tą darbą be atidėliojimo. Mes jau turiamės paduoti referendumui įnešimą, kad kiekvienas LSS. narys namo fondan paaukautų nemaziau \$1.00 ir kiekviena kuopa, kad surengtų tam tikslui po pramogą, kurios pelnas, taip-pateitų namo pastatymo fondan.
Moteris čia taip-pat darbščios. Jų nedaug tėra. Bet jos dirba sykiu. Turi susitvėrusią ir L. M. P. S. kuopą iš 10 narių.
Abelnai, pastebėta, kad eastoniečiai yra pilnai pribrendę Sąjungos reikaluose ir LSS. 42 kp. jei neįsileis daugiau į savitarpinius vaidus, taps smarkiu Sąjungos judėjimo pulsu.
Iki šiol joje buvo ramu. Stančienės-Griniaus incidentas buvo pirmoji nemaloni procedūra sudrumstusi kuopos ramybę.
Antru incidentu buvo drgg. R. ir V. savitarpinės intrigos, kurios privėdė net iki to, kad incidentas atsitudė valdžiam teisme ir tik išmintingiesniųjų draugų pastangomis tapo valdžios teismas atsauktas ir prieita prie santaikos Trečiųjų Teismo keliu, kurį išrišo specialiai pakviestas "Kovos" administratorius.
Šis R. ir V. incidentas gali but lekcija ir kitų kuopų nariams. Kilo jis iš mažos kibirkštės, gi pasibaigė didele ir griausminga audra, lėšavusia abiem draugams \$150.00 su viršum dolerių.
Atsitiko, kad drg. V. įtsojant antru sykį į Sąjungą (pirmą sykį tasai draugas prigulėjo 2 metu atgal), antrasai drg. R. buvo kur tai girdėjęs paskalą, buk V. nesugrąžinęs tulai \$ skolintų prieš 2 metu \$50.00,

apskundė jį kuopai, inkriminuo-damas vagim. Skundėją V. suareštavo ir apskundė valdžios teismui. V. tuo pačiu pasistengė atsilyginti: inkriminavo R., apšaukdamas jį "skebu" ir "vagim". Buk jis neatsilyginęs su-bankrutijusiai kooperacijai "Kobles ten" skolas. Už tokį inkriminavimą R. iš savo pusės suareštavo V.
Rezultate, Trečiųjų Teismas atrado abiejų draugų prasizengimus nieku nepamatuotais, kadangi nei vienas nei kitas neturėjo liudininkų savo apkaltinimams paremti.
Už peržengimą LSS. įstatų, nesilaikymą disciplinos, teisėjai dar iš savo pusės uždėjo R. ir V. bausmę: užsimokėti po \$10 L. S. D. P. reikalams ir R. ir K. Š. F.
Tuomi norėta patirti, ar tie du draugu tvirti savo principuose, ar jiems brangi yra LSS., ar jie du tik intrigų delei priguli kuopoje.
Nuolankus priėmimas bausmės parodė, kad tie draugai yra savo idėjoje pilnai stiprus. Jie priėmė bausmę, kokią jiems teismas skyrė, kad tik palikus neišbrauktiems iš LSS.
Tai pamoka: niekad negalima inkriminuoti žmogaus, neturint jokių faktų ir liudininkų. Valdžias teismas tokiaime atvejyje skaudžiai baudžia.
Intrigos, vaidai ir perdidelė mūsų ambicija, tai blogiausi mūsų kuopose apsiereiškimai. Jie puldo ir krikdo mūsų vienybę.
Susimildami, gnaužkime jas ir neįsileiskime jų savo tarpan.
P. Krkls.

N. S. PITTSBURGH, PA.
Tris lietuviškos draugijos: A. P. L. A., L. M. K. D., SLA. nutarė surengt generalį pikniką ir paskirti peną nukentėjusiems nuo karės. Geistina, kad kuodaugiausia dalyvautų.
L. M. Kooperatyvei draugijai sekasi, po šimts pyptių. Kas susirinkimas prisirašo nuo 7 iki 10 narių ir biznis eina didyn milžiniškais šuoliais. Privatinių biznieriai, kad įmanytu, šimtus "spendytų", kad suardžius vienybę, bet tas jiems nesiseka. Kur vienybė, ten galybė. Visi eikime prie vienybės.
Dvasia šventa.

CHICAGO, ILL.
Naujos bangos srovių judėjime. Šio miesto visas lietuvių veikimas babai panašus į banguojančią jūrą: iškilo viena banga, praužia, prašniokščia, aptjla; iškyla antra, vėl užia, vėl šniokščia, net sudrebina visą koloniją; kyla trečia — ir taip visas lietuvių judėjimas persiėmęs jurų pobudžiū.
Neseniai Chicago ir jos apylinkes apsmė straiķų banga; nors ši banga palietė daug ir kitokių tautų darbininkų, tečiau, lietuviams teko daugiausia, ir, neabejoju, kad didesnė pusė lietuvių darbininkų pajuto skaudžius tos bangos verpetus. Tas jau nutilo. Dabar iškilo vėl kita didelė ir smarki banga. Ši apsmė vien tik lietuvius, tai grynai lietuviška banga, tai yra priėmimas svečių pp. Bulotų ir Žemaitės, surengimas jiems plataus maršruto, kad surinkus kuodaugiausia aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams, kad išnaujo uždegus kibirkštėles meilės jų (chicagoiečių) krutinėšties, gi pasibaigė didele ir griausminga audra, lėšavusia abiem draugams \$150.00 su viršum dolerių.
Atsitiko, kad drg. V. įtsojant antru sykį į Sąjungą (pirmą sykį tasai draugas prigulėjo 2 metu atgal), antrasai drg. R. buvo kur tai girdėjęs paskalą, buk V. nesugrąžinęs tulai \$ skolintų prieš 2 metu \$50.00,

Mūsų tautininkai visu smarkumu metė į darbą, kad užtvenkus kelią tai kiliančiai ir vis platesnei ir platesnei minijai užliejančiai bangai. Neskaitant visokių slaptų-pasalingų užtvankų, jie sumanė subudavoti viešą didelę sieną, į kurią minėtoji banga turėtų atsimušti ir dingti, tai yra susaukti visų lietuvių draugijų konferenciją, neva Lietuvos šelpimo reikale, ir savo "ultimatumu" pabriežė, jog tie, kurie tam jų sumanymui nepritaris, bus viešai paskelbti, kaipo lietuvių tautos priešai ir neturės teisės vadinties lietuviiais! Ir po tuo "ultimatumu" pasirašo ne bile kokie vaikėžai, bet seni vyrai, dagi inteligentai: daktarai, advokatai ir kitoki, bent iš profesijos sprendžiant, protingi žmonės. Vienok didžioji dalis Chicagos veikiančiųjų draugų, ne tik kad tam tautininkų sumanymui nepritarė, bet tulos jų net protestus rengė.
Taip chicagiečiai laukė 17 d. birželio, kai buvo rengiama vakarienė priėmimui gerbiamų svečių. Žmonių judėjimas ir užuojauta svečiams — tai kupinų kupiniausia banga!
Tečia banga taipgi pamažėl jau pradeda kilti. Mane ima baimė, kad kartais neišsivystytų į didelę bangą — tai SLA. narių nerimavimas ir pasipiktinimas seimo delegatų politikieravimu. Lauksim, ką nuspręs ateitis. Semel pro Semper.

BRIDGEPORT, CONN.
Turtinga kuopa.
Birželio 4. d. vietinės LSS. kp. triusu buvo surengtas piknikas. Pavyko labai puikiai. Žmonių buvo atsilankę net iš kitų apylinkės miestelių.
Kuopai liko gražaus pelno. Birželio 11 d. ta pati kuopa turėjo susirinkimą. Kaip pasirodė iš komiteto raportų, tai kuopa, nepaisant įvairių pašalinių užsipuldinėjimų, kyla ne tik nariais, bet ir finansiskai. Izde randasi apie \$200.00.
Tas kiekvieną turi užginti, nes tai bus puiki parama priešrinkiminėj kampanijoj.
Tarpe kitų kuopos tarimų pažymėtini: tarimas išrašyt ir išplatint daugiau knygos "Moteris ir Socializmas", išrinkta 3 nariai, kurie turės įeiti į Socialistų Partijos centralinį komitetą, išrinkta nuolatinis kuopos korespondentas. Korespondentu išrinkta J. V. Straus (Stalioraitis).
Taigi bridgeportiečiai pasistengkite kiekvienas įgyti "Kovą", nes joje nuolatos bus nušviečiamas visas vietinių lietuvių gyvenimas.
Pasiskubinkite!
J. V. Straus.

ST. LOUIS, MO.
R. Gzell daktaru.
Viktorijos teatre National Universiteto medicinos skyriaus studentui R. Gzell 10 birželio suteikta daktaro (Doctor of Medicine) ir "Bachelor of Arts" diplomai.
Tikiuosi, nebus pro šalį pratariti žodelį apie šį jauną lietuvi daktarą. Daugelis mūsų besimokinančios jaunomenės yra metę mokinties delei nedatekliaus. Mūsų jauno daktaro taip-pat neaplenkė toji viešnia-nedatekliaus. Kaip daugeliui, prisieina ištieti ranką į lietuvių visuomenę, kad prigelbėti užbaigt mokslą, taip ir R. Gzell, norėdamas atsiekti geidžiamą siekinį, turėjo su nedrąsa paklabinti duris lietuvių visuomenės St. Louiso apylinkėj. Jauno moksleivio balsas nepasiliko tyruose lietuvių tarpe. Tiesa, menką paramą suteikė lietuviai savo besimokinančiam viengenciui, bet visgi parėmė.
Dr. R. Gzell yra gana sąžiningas, socialistiškų pažiūrų vyras. Kurion pusėn gyvenimas pavers, tą ateitis parodys.
J. V. Klastaitis.

WORCESTER, MASS.

LSS. suvaziavimo belaukiant. Kaip tik organe pasirodė, kad Veikiamasis Komitetas nubalsavo laikyti Sąjungos suvaziavimą Worcesterj, tuoj LSS. 40 kuopa ėmėsi darbo. Nutarė sušaukti gerą veikalą suvaziavimo metu ir abelnai pasirūpinti delegatų priėmimu.

11 d. birželio mėnesiniame susirinkime komisija išdavė raportą, kad veikalą parinko "Erškėčių Taku". Salę paėmė išanksto; pakvietė gabiausias Worcesterio aktorius. Taipgi išrinko specialę komisiją surengimui suvaziavimo. Manoma, kad kiekvieną vakarą bus platus programos: prakalbos, vaidinimas, koncertas ir tt.

Reikia tikėtis, kad LSS. 40 kuopos choras, vedamas p. Turškio, prisidės prie išpildymo programo, kuris susideda suvirš iš 70 ypatų. A. B.

MINDEN, W. VA.

Socialistų darbas visuomenėj. Čia gyvena tik apie 30 lietuvių šeimynų ir dusek tiek pavienių ypatų. Veikimu ši kolonija, jei ne lygi visoms didesnėms, tai bent neatsiliekia nuo jų. Iš draugijų yra čia įsikurusios: LSS. 218-ta kp., SLA. 146 kp. Susivienijimo kuopa yra surinkusi savo tautiniam L. G. F. apie \$50.00 aukų.

Socialistų kuopos veikimas jau daug žymesnis. Neminėsiu smulkių jos darbų 2-ju metų laikotarpyj. Priminsiu tik žymesnius. Surengta dvejose prakalbos, kurios kuopos nariams lėšavo \$45.00. Surengta 2-ji debatai ir 1 mažesnės prakalbos, lėšavusios \$17.00. Surinkta L. S. F. aukų \$55.00. Paaukauta "Kovos" preso fondan \$5.00. Socialistų Partijai \$5.65. Br. Vargšui \$5.00.

Be to, bėgyje tų pačių dvejų metų surengta 4 baliai, kurie kuopai atnešė \$56.62 pelno. Kuopos lėšos yra kapitalo apie \$40.00.

Butų išmintinga, kad kuopos nariai ateityje taip pat energingai veiktų, auklėtų kuopų nariais ir finansinėjai. J. A.-dr.-as.

SMULKIOSNAUJENOS

Cedar Rapids, Iowa.

Gegužės 13 d. LSS. 239 kp. surengė vakarą. Sulaužta triuškė drama: "Iš karės lauko". Lošimas pavyko. Neziurint lietingo vakaro ir vyčių kenkimo, publikos prisirinko pakankamai. J. Sa-kas.

Detroit, Mich.

11 birželio įvyko čia prakalbos. Kas jas rengė, nebuvo skelbiama plakatuose. Garsinama buvo, kad kalbės K. Rutkus ir Lazdauskas, bet vietoj jų publika išgirdo kun. Buzo prakalbą, kuri ypatinga tuo, kad tas neprigulmingas dvasiškis pasakė, jog Dievas Tėvas ir Dievas Sunus buvę ir esą socialistai!

Rutkus skaitė paskaitą ir skaitė labai sunkiai. Skripka.

Waterbury, Conn.

"Marija Magdaliētė" antru kartu pasirodys scenoj. Bus pastatyta 25 birželio, vakare, salėje 48 Green St. Rengia Waterburio susijungę pirmieji draugijos. Visas pelnas eis naudai nuo karės nukentėjusij. Vaidint LSS. 34 kp. choras. Svarbiausią rolę, Flavijaus, loš F. J. Bagočius. P. M.

Westville, Ill.

Birželio 4 d. įvyko North salėje Vermilion ir County Edgar socialistų konvencija. Svarbiausia konvencijos užduotis buvo nominuoti kandidatus į kongresmanus ir į valstijos legislatūrą. Konvencijoje dalyvavo ir L. S. S. 26 kuopos delegatai. Kongresmanu jau nuo pirmiau buvo nominuotas drg. T. L. Dundulis,

kuris, tečiau, atsisakė. Jam čia pat nurodyta, kad atsisakydamas daro stambią klaidą. Kirkužis.

McKees Rocks, Pa.

Gegužės 21 d. A. P. L. A. (kaip jos pilnas vardas? Red.) surengė drg. Pruseikai prakalbas. Kalbėjo jisai apie darbininkų šventės 1 d. gegužės reikšmę, A. P. L. A. reikalus ir agitavo už vaikų draugiję. Darbai čia eina vidutiniškai. V. Urzuotas.

Sajungos Reikalai.

INESIMAS LSS. REFERENDUMUI.

LSS. 40-ta kp., laikydama savo mėnesinį susirinkimą 14 d. gegužio 1916 m., padavė LSS. referendumui sekantį įnešimą. Panaikinti tarimą, priimtą referendumu N XI, par. a, 1910 m., pagal kurį visi LSS. nariai privalo būti užsimokėję narines mokesčius už tris mėnesius išanksto.

LSS. 40-tai kuopai laikant kalbamąjį susirinkimą, buvo perskaitytas LSS. sekretoriaus laiškas, kuriame reikalaujama pildyti tą tarimą. Po ilgų apsvaistymų prieita prie išvedimo, kad tas tarimas yra nepraktiškas, nes jei jau per 6 metus po nubalsavimo neįėjo į galę ir nebuvo pildomas, tai dabar, kuomet dauguma narių yra naujai įstojusių, kuriems tas įstatymas yra mažai žinomas, — dar sunkiau jisai pildyti.

Mes gana gerai žinome, kad, pradėjus jį vykinti, galim greitai laiku nustoti didelio skaičiaus narių, ir tuomet turėtume daugiau blogo, negu gero. Mes praktikoje esame patyrę, kad dažnai vos išrenkame mokesčius iš narių net po 8 mėnesių, bet jeigu reikalauti mokesčius išanksto, tai didžiama atsisako mokėti. Taigi, jeigu tas įstatymas nebuvo pildomas tiek laiko ir nėra tinkamas praktikai, tai geriaus jį visai panaikinti.

Taigi malonės kitos kuopos atkreipti atidą į tą dalyką ir paremti mūsų įnešimą.

40-tos kp. valdyba:

Prof. rašt. S. V. Bacevičius, Org. N. J. Meškus, Izd. J. Matijosaitis.

Nuo pasirodymo šio įnešimą "Kovoj" bėgyje 90 dienų jei bent 10 kuopų jį parems, tai dalykas eis LSS. referendumui.

Kuopos savo parėmimus malonės siųsti LSS. sekretoriui.

J. V. Stilson, LSS. Sekr.-Vert.

DELEI LSS. REFERENDUMO III.

LSS. 4-tos ir 22-ros kuopų draugai ir draugės, atleisite man, kad aš pasakysiu, jog jusų protestas prieš Veikiamojų Komiteteto referendumą ir įnešimas Sąjungos referendumui, neturi vertės-pamato, ir yra vien tik trukimo darymas, gaisinimas brangaus laiko. Nes, atmintik, kad, pakol visos Jusų suilomos ceremonijos atsibus, tai gali ne likti laiko nei IX Suvaziavimui paskirtoje datoje.

Antra. Atmintik, kad ir LSS. referendumas dar gali but ne kitaip nubalsuota, kaip ir V. Komiteto referendumas, kadangi, šiaip ar taip kalbant, kiekvienas balsuotojas taikysis prie mažesnių iškaščių, t. y. balsuos už tą vietą, kur arčiau atvykt, o kadangi sąjungiečių Worcesterio apygardoj, jei nedaug daugiau, tai vis tikrai yra dvi dalys, kuomet Chicagos apygardoj vargu bus trečia dalis. Prie to, juk dar negana to, kad prievarta negalima bus priverst suvaziuoti į Chicago, bet ir pats jau dalykas sako, kad nereikia daryt tokių didelių LSS. kuopoms išlaidų, ypač šiuo karės metu, kuomet Lietuvos šelpimas baisesi skriaudžia finansiniai LSS. kuopas, kuomet visi

LSS. kuopų veiklesnieji nariai daugiausia darbuojasi, sušelpimui Lietuvos, palikdami kuopose darbą rytojui... Mes tą aiškiai matome.

Toliau, LSS. 4 kp. paduoti faktai, kurių delei buk butinai turėtų šis LSS. suvaziavimas įvykt Chicagoj, neišlaiko menkiausios kritikos. Tik pažvelgkim:

1) "Kad susipažinus pasekmingiau su ateinančių rinkimų kampanija, suvaziavimas turi buti Chicagoj, nes čia yra Socialistų Partijos valdyba, tat suvaziavę delegatai galėtų susipažinti su rinkimų kampanijos reikalais".

Mums aišku, kad, jeigu Socialistų Partijos valdyba turės kokių gerų patarimų, tai nesigailės prisiųst ir į Worcesterj, busimam suvaziavimui arba priduoť mūsų sekretoriui-vertėjui. O jeigu chiegiečiai pasakys, kad reikia ypatingai matytis, tai mums aišku, kad, Chicogoj esant suvaziavimui, ne dievai žino kiek delegatų galės nuvaziuoti. Ir antra, jeigu jau ta S. P. valdyba tokius gerus padavadijimus teikia, tai kodėl chiegiečiams nesuteikia? Jog jie ne maž ne gudresnę agitaciją turi prieš rinkimus už kitų miestų socialistus.

Toliau Chicagos protestuotojai-inešėjai sako:

LSS. jau bus IX Suvaziavimas, o Illinoiso valstijoj nėra dar buvę nei vieno suvaziavimo, nors čia Sąjungos kuopų skaitlius yra didžiausias.

Jau ne tiesa. Ne didžiausias kuopų skaitlius. Bet geriausias tiktų pasakyt, jog nemažas burys yra toli atsiskyres nuo didžiūmos Sąjungos narių. O kad jau taip chiegiečiai nori, kad bent vienas suvaziavimas įvykt Chicagoj, tai argi negalima butų pakalbēt apie tai išanksto, laiku pagamint motyvuotus įnešimus, idant sekamas suvaziavimas butų Chicagoj?

Chicagiskė kuopa tešia: "Kad prašalinus Sąjungos ydas, dd kurių chiegiečiai šalinasi iš Sąjungos, kad atradus budus pritraukti daugiau narių prie Sąjungos".

Gi pastarieji "faktai" jau nebe atsakymo reikalauja, bet pašaipos. Vienok, vardu teisybės, argi tik Chicogon suvaziavę gali pataisyť Sąjungos ydas, jeigu jų yra?! Ir argi jau tik vienos Chicagos nariai Sąjungai reikalingi, o kitų vietų tai ne?!

Todėl, delei viso gero, patartina chiegiečiams nesikarščiuoti, nekelt bereikalingo trukimo, o Sąjungos kuopoms neatkreipt atidos į jų kalbamąjį potestą, bet rengtis su geriausiais norais prie IX Sąjungos suvaziavimo. J. Repšys.

APIE LSS. IV RAJONO PROPAGANDISTŲ RATELIO PAMOKAS.

Užsibaigus P. R. lekcijoms, kurios tęsėsi kiekvieną nedėdienę per visą peraitą žiemą, pasirodo didelės pasekmės. Iš prakalbėjimų su drgg., lankiusiais P. R. lekcijas (žiur. "K." N 22), matosi, kad tos lekcijos (skaitytos gerb. drg. C. A. Hermano) pusėtinai supažindino mus, nors trumpai, su moksline pasauliožvalga, t. y. gamtine ir draugijine evoliucija, apie kurią kiekvieno socialisto pareiga yra butinai žinoti, o žinant tai nuodugnai, mus ne taip lengvai galės sukritikuoti mūsų priešai, kurie visados stengiasi visai iškraipyti dalykų tikrąjį stovį ir, pasinaudodami mūsų nežinojimu, trukdyti mūsų darbą.

Kad priartinus tą gerbuvį, kurio, mes kiekvienas geidžiame, turime kuonodugnai žinoti socializmo mokslą, o kad žinėjus, tai turime mokintis, skaityti studijuoti gamtos ir draugijos mokslus, kad po tam galėtume tą savo žinojimą perduoti

nežinančių minjoms.

Daug ne tiktai iš mūsų lietuvių, bet ir kitų tautų socialistų, mėgsta, apsisportavę, stovėdami prie saliuonų ir bažnyčių kampų, didžiūotis ta mūsų kilčiausia idėja, nieko nežinodami apie ją, nesupranta arba suprasti nenori, kad tokioo savo pasielgimu daro didelę klaidą, praleisdami brangų savo jaunystės laiką veltui, ažuot su-naudojus jį mokinimuisi, skaitymui, žinojimo įgijimui.

Draugai, gana buti užganėdintiems vien tiktai tuomi, kad esate socialistais, reikia eiti prie apšvietos, prie žinojimo.

Pradžioje Propagandistų Ratelio lekcijų aš maniau, kad mes per vieną žiemą neįstengsim aprepti užsibrėžto programo, bet ačiu nenuilstamam ir energingam mūsų gerbiamo drgo C. A. Hermano darbu, programą pasekmingai užbaigėme.

Užbaigiant kursą, drg. C. A. Herman skaitė paskaitą, kuri pridavė mums dar daugiau energijos, ir davė patarimų, ką vasaros laiku skaityti, kad tuomi prisirengus del ateinančios žiemos lekcijų.

Tariu širdingą ačiu gerb. drg. C. A. Hermanui už mokinimą ir pašventimą savo brangaus laiko kitų labui ir socializmui, o drgg. mokinimams už mokinimąsi. Draugiškai J. J. Kravcevič.

L.D.L.D. C KOM. ADRESAI:

Pirmininkas L. Pruseika, 183 Roebing St., Brooklyn, N. Y. Sekretorė J. Benes 1780 St. John's Place, Brooklyn, N. Y. Izdininkas K. Liutkus, 131 Grand St., Brooklyn, N. Y. Literaturos Komitetas: K. Vidikas, 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa. P. Kurkulis, 229 N. 6th St., ed St., Chicago, Ill. Philadelphia, Pa. A. J. Karalius, 1840 S. Halst-

Platinkite 'Kovą'

PIRKITE PRENUMERATOS KORTAS!

"Kovos" Administracija vėl pripasudino prenumeratos kortų, kurios parsiduoda po 25c viena. Už vieną tokią kortą prenumeratorius gauna per 6 savaites laikraštį "Kovą". Agentams šios kortos parsiduoda 5 iš sykiu, užmokant iškalno \$1.00, nuo kurių lieka agentui 25c uždarbio.

Kiekvienas kuopos ir šiaip agentas turi turėti šių kortų. Su tokia korta jus galėsite užrašyti "Kovą" ir tokioms ypatoms, kurios nenori arba neišgali iš sykiu už visus metus užsimokėti.

Kuopos, rengdamos vakarus ar balius, gali duoti šias kortas prie įžangos tiketų. Pavyzdin, jeigu kas nusiperka įžangos brangiaus tiketą lėšuojantį 50c, gauna prenumeratos kortą už 25c, už kurią eis per 6 savaites "Kovą". Kuopai toki korta kaštuoja tik 20c. Reiskia, vis viena nuo įžangos tiketo kuopa uždirba 30c, o sykiu kiek tai prisidedi, prie apšvietos platinimo ir "Kovos" pakėlimo!

Kuopų valdybos turėtų pridaboti savo literaturos agentus, kad kiekvienas jų turėtų visada pardavinėti šių kortų. P. Kurkulis, "Kovos" adm.

KOVOS

ADMINISTRACIJOJ galima tuojaus užsiprenumeruoti šius žemiau surašytus lietuvių laikraščius. Juk beveik visi sąjungiečiai, apart "Kovos", skaito da ir kitus laikraščius, todėl užsisakykit juos per "Kovos" Administraciją, tuomet Sąjungai bus pelnas, o jus gausite tą, ko norite. Verta užsisakyti šiuos laikraščius: "RANKPELNIS". Savaitinis. Kaina metams \$2.00. Išaina Skotijoj. "LAISVĖ". Eina dusek į savaitę. Kaina metams \$2.00. Išaina Brooklyn, N. Y. "KELEIVIS". Savaitinis. Kaina metams \$1.50. Išaina S. Boston, Mass. "NAUJENOS". Savaitinis. Kaina metams \$1.50. Išaina Chicago, Ill. "NAUJENOS". Dienraštis. Kaina metams \$5.00. Išaina Chicago, Ill. "DILGELES". Dvisavaitinis. Kaina metams \$1.00. Išaina Pittsburgh, Pa. "SAKĖ". Mėnesinis. Kaina metams \$1.00. Išaina Worcester, Mass. Taigi ar sau ar savo draugams užrašant minėtus laikraščius, užsakytus visuomet siųskite adresu: "KOVA" 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.

Piknikas Lawrence'uj

LSS. 64 Kuopa rengia MILŽINIŠKĄ PIKNIKĄ SU PRAKALBOMIS Utarninke, 4 d. Liepos-July, 1916 lietuvių socialistų parke — MAPLE PARK, Methuen, Mass. Nuosirdziai visi yra kviečiami į minėtą pikniką nuvaziuoti. Drgg. pribuvusiems iš toliau kp. nariai nakvynes parupins. Įzanga ypatai 25c PASARGA.—Karus reikia imti ant Elm St., Short St., arba ant kampo Essex ir Hampshire Sts., su užrašu "Haverhill" ir išlipti ant Maple St. ir eiti po dešinei į parką. Reng. KOMITETAS.

Ką tik išėjo iš spaudos Vieno veiksmo labai juokinga komedija "KNYPKIS"

Tą komediją galima atlošti bile kokioj sve-tainėj. Komedija yra kiekvienam suprantama ir mažai iškaščių reikalauja atlošimui. Kaina 10 c. Reikalaudami adresuokite: "KOVA" 229 North 6-th Street, Philadelphia, Pa.

KOVOTOJU GIESMES

Antra laida. Knygelėj telpa daugybė gražių eilių ir deklamacijų. Kiekvienas vaikas ar mergina privalo tą knygelę turėti. Kaina tik 15 c. Reikalaukite tuojau. "KOVA" 229 North 6-th Street, Philadelphia, Pa.

Komunistu Manifestas

Nauja lietuviškoj kalboj išėjus knygelė. Privalo ją turėti kiekvienas sąjungietis, nes tik "Komunistų Manifestas" yra pamatu Socializmo. Kaina tik 15 c. Adresuokite: "KOVA" 229 N. 6 St., Philadelphia, Pa.

Jeigu Nori Sužinoti,

kas šiandien gimdo piktadarius ir kriminalistus, skaityk naujai išleista LSS. knyga "NEKALTAS" arba PASKUČIOUSIO NUPUOLĖLIO APGYNYMAS. Yra tai veikalas garsaus psichologo Roberto Blatchfordo, kurį sulietuvino d-rė A. Kuršaičiūtė. Joje aprašoma įvairios piktadarybių priežastis, kurias gimdo šioji kapitalizmo tvarka. Kada rašysi administracijai išiską su kokiu reikalu, neužmiršk įdėti laišką 5c ir gausi šią pamokinančią knyga. Adresuok: "Kova", 229 N.6th St., Philadelphia, Pa.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE S. L. A. Visi lietuviav rašykites prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoj kur galite apsaugoti savo gyvastj ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. [mėnes], gaunate iš S. L. A. po \$6.00 [savaitę pašalpos ligoje. Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu: A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr. 307 W. 30th St., New York City.

Užsirašykite

Pirmą Lietuviu Dienraštį "NAUJIENOS"

Kuris jau oina nuo 5 Rugsėjo kasdien.

"NAUJIENOS" praečia naujusias ir teisingiausias zinas is karės lauko ir abelnai is viso pasaulio — kasdien.

"NAUJIENOS" yra darbininkų laikraštis ir jos vedamos darbininkų dvasioje.

"NAUJIENOS" talpina darbininkams naudingus straipsnius ir zinas.

"NAUJIENOS" leidziamos daugybės darbininkų, zmonių apšvietai ir jų gerovei, o ne pavieniais ypatos ir darymai pašalinio biznio.

Prenumeratos kaina:
 Chicagoje — per išnešiotojus 12 c. savaitėje. Pačiu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00; pusei metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00; pusei metų \$3.00; dviem mėn. \$1.00. Europoje ir Kanadoje met. \$7.00. Pavienių num. kaina 2c.

Išpildyk šią blanką ir pristyk kartu su pinigais.

"NAUJIENOS" 1841 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Siuomi prisiunčiu \$ _____ už "NAUJIENAS" _____ metus ir meldžiu jas siųsti šiuo adresu:

K. 70

Ar Nori Buti Gražus?

Jei taip, tai nusipirkite mosties, kurią išdirba Wilbert Co. ir visi daktarai ir aptiekoriai pripažįsta geriausia.

Ištepant mostimi veidą prieš einant gult, per kelis vakarus, padaro veidą tyru ir skaisčiai baltu. Vartodami tą mostį už tulo laiko pašalinsite visokius spuogus ir dėmes (plėtums), saulės nudegimus ir lasus. Kaina dėžutės 50c.

Merginoms, kurios nori buti baltai-raudonas, mes turime prie tos mosties pritaikytą odos pudrą, ryte patrynus su pudra, veidas palieka skaisčiai baltas-raudonas ir niekas negali pažinti, kad malevotas, bet taip išrodo, kaip prigimtas. Tas pritaikta ir vyrams. Kaina 50c ir \$1.00.

Odos Muilas tikrai išgydo spuogus, jeigu jie nepaieina nuo sunkios ligos. Kaina 25c. Adresas: (25)

J. RIMKUS,
 Box 36, Holbrook, Mass.

MUSŲ metodą išmokinsime jus angli kalbą labai trumpame laike, jūsų name arba klasose dienomis bei vakarais. Balyk pašilkinim. Dovanai American School of Languages 731 W. 18th St. 1741 W. 47th St. CHICAGO, ILL.

Kelstone Phone Main 14-28.
 Bell Phone Lombard 2566
Dr. Philip ROVNO
 423 Pine St. PHILAD., PA.
 Priėmimo valandos:
 Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
 Galima sutelkibėt rustikal ir lenkikal.

NUSIPIRKITE

Visiems naudinga Yla už \$1.00
 Skurinis diržas apsaugojimui pi-
 nigi \$3.00
 Skrynute guminiu raidziu \$1.00
 Reikalaujanti tu daiktų parašykite pilnus adresus, net ir kokiam paviete (county). Pinigus reikia prisiųsti registruotame laiške arba Money Orderiu.

M. M. DOVIDAITIS,
 501 So. Heald St.
 Wilmington, Del.

GERIAUSIOS FARMOS-

Norintis pirkti gerų farmų su Budinkais, Sodais, Apšetais laukais, ir neišdirbtos geros žemės nebrangiai, ant lengvų išmokėjimų, kreipkitės prie mūsų, seniausių, teisingiausių farmų pardavėjų. Mes esame vieninteliai uždėtojai ir apgyvendintojai didžiausios lietuvių fermerių kolonijos Amerikoje, kurioje apgyvendinome 360 lietuvių fermerių. Jie turi dvi Ukiškas Draugystes ir trumpu laiku rengiasi išleisti Scottville, Mich. Amerikos lietuviams ukinkams pašvęstą laikraštį. Toji didžiausi lietuvių fermerių kolonija randasi ant gerų, derlingų laukų, puikiausioje apylinkėje Scottvilles miesto ir portavo miesto Ludington, Mich. valstijoje, Mason County. Toj puikioje apylinkėje mes turime daugybę visokių farmų parduoti, ant kurių galime kelius tukstančius lietuvių fermerių apyvendinti. Rašykite, įdėdami už 4 centus krasos ženkla, o mes prisiųsime tos kolonijos mapą ir parduodamų farmų puikų Katalogą su daug paveikslų iš lietuvių fermerių gyvenimo. Adresuokit: (25)

A. KIEDIS & Co.,
 Peoples State Bank Building,
 Scottville, Michigan.

Baisenybės Karės Kančių

Europoje Bus Užmirštos

Jeigu Jus turėsit ant savo stato gero vyno, alaus ir kitų gėrimų, kuris pirktas didžiausioje ir geriausioje gėrimų krautuvėje.

Ateikite, mes užganėdinsim jus.

J. CARTUN

401-3-5 South St., Philadelphia, Pa.

Keystone Telephone Main 66-11.

Dr. Samuel Gordon's

Dispensary's

S. W. Cor. 4th & McKeen Streets, Philadelphia, Pa.

Patarimas ir vaistai 50c. Atsilankymas pas liginį \$1.00. Pasėkmingai gydau liginus jau 10-ti metai.

Ofiso valandos: Nuo 8 iki 10 ryto,
 Nuo 7 iki 9 vakaro.

TRIMITAS

Dainos Su Notoms

Gali dainuoti chorai ir skambinti ant piano. Didelė knyga su daugeliu puikių dainų.

Apdaryta kaštuoja \$1.00. Neapdaryta 75 c.

Reikalaudami adresuokite:

"KOVA"

229 N. 6 St., Philadelphia, Pa.

JUS GALETE IŠAUGITI PLAUKUS

PASEKMINGAS, MOKSLIKAS GYDYMAS DYKAI DEL VYRU IR MOTERIU.

Ar silnka jums plaukai? Ar prazilo Jusu plaukai nuo metu? Ar uzkrus koklas nors ne sveikumas ir limpani jie? Ar radias plaiskotes, nezas odos galvos? Ar piki, bei pradedi plikti? Ar koki kas is auksciau pasakytu ligu, tai stokitis apsaugoti jus. Uzsaikyte liustrota knyguete Jusu prigemta kalba: "TEISYBE APIE PLAUKUS."

Parašta europos garsono specialisto, kurioje randas ivairios zinos: Gražus plauku, — sudelimas plauko ir odos galvos. Priezastis silnkimo plauku ir zilumas — Kaip uzlaikyti sveikata ir isaugini plaukus — Ir kaip tai i penkius savaites turai gražus plaukus — Ziti plaukai! — Barzda — Ir deka vones nuo uzganedintu kilgu.

GYDYMAS DYKAI.

Mes domes perikrenti kiekviena, ind ypa, des CALVACURA sualiko silnkimo plauku praislima plaiskotes ir augina gražus plaukus 1/2 10 centu arba krauz martimos pristustus syktu su Jusu antrašu. Mūsų išsiuome kiekvienam dolerine dežute Calvacura — os N. 1 ir knyguete "Teisybe apie Plaukus." Išpaikete zemiau atpaustą kuponą ir siuskete šianden. Union Laboratory, Box 542, Union, N. Y. UNION LABORATORY, Box 542, Union, N. Y.

Siučiu i dedamas 10 centu del apmokelimo kaštu perstulimo, mieldži išsiust man tolaus Jusu dolerine dežute Calvacura N. 1 ir knyguete "Teisybe apie Plaukus." Pastusukete syktu kuponu su Jusu antrašu.)

Prie išsinarinimo ir įsijovimu

Tuoju įtrink D-ro Richter'o **PAIN-EXPELLER**

Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir letuvnikų numylėtas naminis budas Tikras tiketai su pažymėta marke "IKARA"

25c. Ir 50c. butelukas visose aptekose arba staciale nuo F. AD. RICHTER & CO. 14-80 Washington Street, New York, N. Y.

Advokatas ir Notarius

K. Kraucziunas
 403 Lyon Building SEATTLE, WASH.

Veda provas asabiškai visuose suduose. Pribuna j kitas valstijas ant pakvretimimo, taip gi duoda patarimus per laiskus.

PATARMĖS MERGINOMS

Apie Lyties Dalykus

PARAŠE M. H. SANGER

Su paveikslais

LABAI NAUDINGA IR PAMOKINANTI KNYGA. Kaina 50c.

Reikalaujimus ir pinigų siųskite šiuo adresu: J. STROPUS, 6 Loring St., Soj Boston, Mass.

Pilngus geriausias siųsk money orderiu, bet kas tas nepatinka, gali siųsk pates markėmis.

Gera Proga!

Gramatika angliskos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
 Vaiku Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo \$1.50
 Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo \$1.00
 Aritmetika mokinimuisi ro-kundu, su paveikslais (apdaryta) \$1.50
 Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šita apgar-sinimą iš "Kovos" ir \$1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. MIKOLAINIS
 R. F. D.—Route 2, Hudson, N. Y.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVISKA APTIEKA

Sutaisau receptus su didžiausia atida, neziurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktaru. Tai vienatine lietuviska aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gyduoliu galite gaut, kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galite reikalaut per laiskus, o aš prisiųsiu per expresa.

K. SIDLAUSKAS
 Aptiekorius ir Savininkas
 226 Broadway, kampos C Street SOUTH BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 21014 ir 21013.

"KARDAS"

Mėnesinis Illiustruotas Žurnalas

Pašvestas naikinimui prietary ir tamos is tarpo Lietuviu.

"KARDAS"

visuomet papuoštas gražiais ir juokingais paveikslais "Karde" telpa pamokinanti ir juokingi pasiskaitymai "Kardo" turtingumas is kalno užtikrintas, kadangi "Kardo" redaktorium yra zinomas visuomenės veikėjas ir publicistas Drg. BAGOČIUS. Minėti faktai kalba, jog kiekvieno lietuviu pareiga užsirašyti "Karda"

Kaina metams \$1.00 Užrubežyje \$1.25c.
 Pavienis numeris 10c.

Del pažirėjimo siunčiam tik tiems, kurie prisiuncia 10c.
 Adresuokit šitaip: "KARDAS"
 149 Millbury St. Worcester, Mass.

AIŠOPO PASAKOS

Aišopo Pasakos, tai vienišelis veikalas lietuvių kalboje. Svarbu ir naudinga kiekvienam jas įsigyti. Tai yra didelė knyga: 360 puslapių su 110 gražių paveikslų, talpina savijje 301 pasaką. Yra daugybė komentarų. Vignetes specialiskai pritaikintos, net malonu paimti į rankas. Tinkami pamokinimams seniems, jauniems ir mažiems.

Aišopo Pasakos yra svarbios netik savo gražumu, bet ir gilia bei labai rimta prasme. Kiekvienam gyvenimo atsikime, kiekvienam žmogui, kiekvienai žmogaus ydai rasi kuoppikiausius prilyginimus Aišopo Pasakose. Iš jų gali daug ko pasimokinti pats ir pamokinti kitus, nes jose yra neišesimiamas šaltinis. Iš jų galima net ir viešose prakalbose pasinaudoti, o ką besakyti apie šiaip draugiskus pasikalbėjimus, kur mielas svetyys yra tas, kas moka gražia kalba bei puikiu pasakojimu visų atidžią užimti.

Papieros viršeliuose \$1.25, audimo apdaruose \$1.50.

Reikalaujami prisiuntimo knygos, išrašyk Money Orderį zemiau padėtu adresu:

A. B. STRIMAITIS
 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Stai Jusu 'Blue Print' NAVY

Jūs niekad negalite suklysti sekdami pavyzdį tukstančių gabių ir protingų vyrų, kurie ruke ir čiulpė NAVY nuo pat jų mažų dienų. Jie yra vyrai, kurie visuomet ima viršų — NAVY yra geriausias draugas.

GAIL & AX
NAVY
 Long Cut Tobacco

"Geriausias Tabakas Geriausiam Pakelyje".

NAVY turi gardų skonį delto, kad jis yra grynas, priaugęs, švelnus ir augintas trejus metus, kad padarius jo skonį turtingu ir saldžiu. NAVY užganėdins jus ir priduos daug smagumo, nes jis yra geras ir prieinamas. Jūs rukysite jį visą dieną.

Pamėgink NAVY pypkėj tęsiančiam, vėsiam ir užganėdinančiam rukymui. Taipgi čiulpk jį ir tēmyk, koks sultingas, saldus ir ilgai tęsiantis jis yra. Padaryk iš jo gardų cigareta, — jis yra ilgas, švelnus ir lengvas suvynioti, ir ketveri apdarai laiko jį šviežiu ir kvapninku.

Prašyk savo pardavėjo DYKAI duodamos knyguetės, kuri yra duodama su kiekvienu 5c NAVY pakeliu.

THE AMERICAN TOBACCO COMPANY.

Vietos Žinios

M. ŠALČIAUS PRAKALBA.

Vietos sandariečių kuopai kalbėjo p. M. Šalčius. Jo kalba buvo šitokia:

Brolių socialistų ir brolių katalikų srovės dabartiniu laiku neatsako. Delto mes turėjome sutverti Sandarą. Broliai socialistai rupinasi vien tik proletary reikalais, bet tu proletary yra visai mažai, pav., Suvalkų gubernijoj tik 8000. (Valdžios gi paduodamomis žiniomis, Suvalkų gubernijoj esama 10,000 darbininkų, nepriskaitant 20,000 suvirš lauko darbininkų.

Red.). Katalikai rupinasi vien tik savo reikalais, tai yra visų pirm katalikai, o jau paskui lietuviai. Mes gi, sandariečiai, rupinimės vidurine sriove, smulkia buržuazija.

Kai kurie kalbėtojai išsireikia, kad reikia tik apsiginkluoti ir nuverst dabartinę valdžią. Tas yra kvailybė ir žmonių mulkinimas. Pažiūrėjus į dabartines kanuoles, orlaivius, stacijas ima juokas iš tokių kalbėtojų, kurie nori nuverst dabartinę valdžią. (Vadinasi, ir p. Šalčiui nelieka jokių kitų kovos įrankių, be "prašymo politikos". O kas delto juoko, tai dažnai žmonės juokiasi iš to, ko nesupranta. Red.).

Mes, sandariečiai, norėjome sueti į bendrą veikimą su katalikais; nebuvo galima, nes katalikai pirma nori būti katalikai, o jau paskui lietuviai. Norėjome sueti su socialistais į bendrą veikimą, irgi nebuvo galima, nes radosi koks-tai, dievas žino, neaiškios praeities socialistas, kuris viską suardė.

(Tas "neaiškios praeities socialistas", tai pačių tautininkų sutvertas baubas, kuriuomi jie, apsisukindami, šmeižia socialistus. Tegul! pp. Šalčiai nei nesuvaldžio savęs manymu, buk socialistai būtų sumarmėję į jų sandarinę maršką, jeigu ne tie "neaiškios praeities" žmonės. Nuo pirmojo Tautinės Sandaros seimo pirmojo posėdžio socialistams buvo aišku, jog Sandara užsibrizė sau klerikalai-buržuazinius takus. Red.).

Antra prakalbos dalis turėjo būti apie Lietuvą ir karę, bet, ištarus kelis žodžius apie tai, vėl kalbėtojas nukrypo prie Tautinės Sandaros.

Iš p. Šalčiaus kalbos išvedimą galima padaryti tokį: kas priklauso Sandarai, tai yra geras veikėjas, kas nepriklauso, tas šuklaidintas ir nieko nereikiantis sutvertimas.

Kaipio kalbėtojas, p. Šalčius yra silpnokas, ir nesilaiko temos. "K." Korespondentas.

SANDARIEČIAI UŽPUOLĖ "NAUJOSIOS GADYNĖS" PLATINTOJĄ.

Sužinojęs, kad sekmadienio vakare Lietuvos Muzikalėj svetainė, ant Richmondo, kalbės p. Šalčius, tariu sau, dar sykį nueisiu pasiklausti to Tautinės Sandaros apaštalo, ypač, kad prie prakalbų dar buvo garsinamas platokas muzikalis programmas. Siek-tiek įdomavau ir p. Šalčiaus prakalbą išgirsti, kad patyrus, ar galų gale, neismoko čia ką-nors įdomesnio ir geriau pasakyti, negu Mass. valstijoj, kur nuo jo vienodų, neapdirbtų prakalbų, tiesą pasakius, ir ausis man buvo atbukusios. Na, ir persitikrinau, kad p. Šalčius dainuoja vis tą pačią seną dainelę.

Buvau nusinėšęs 15 ekzempliarių "Naujosios Gdynės" 1-mojo numerio, kad paskleisčiau tarp publikos. Vakaro vedėjo paprašiau leidimo paskleisti 15 "N. G." ekz., kaip "sampelių". Jis mane nusintė apacion prie durų; viduj, esą, to laikraščio pardavinėti negalima, tik lauke į vidų einantiems žmonėms.

Prie durų stovėjo trys žemi, atkištais pilvais, vyrai. Kada pasiuliau "Naują Gdynę", vienas, pasivadinęs vakaro tvarkidariu, užriko: Kas tau pavelijo tokius šlamštus šioje svetainėje pardavinėti per prakalbas?

Tuojaus mane sandariečiai iš visų pusių apstojo, ar ne išims rėkt, ar ne ims koliotis, grumoti, grasinti ir keikti! Bet daugiausia buvo girdėti šitokių šauksmų: "Mes esame bepartyski! Susivyniok tuos savo cecilikiškus šlamštus ir von lauk!"

Dar bandžiau rodyti "Ateitį"; sakau, kad aš esu jės skaitytojas, kad priguliu prie "Dainos" choro, kuris šį vakarą dainuos.

Niekas negelbėjo. Užimas, piktažodžiavimas, keiksmas, baimė! Pradėjo šauktis policijos, grumtoje areštuosią, nes, girdi, "mes esame bepartyski, ir mums partyskių raštų nereikia!"

Kasžin ką jie būtų su manim padarę, jei ne vienas jaunas vaikas, kuris į juos šiaip prabilo: "Vyrai, ką jūs darote? Žmogus atėjo pasiklausti prakalbų, o jūs jį norite išmesti lauk arba areštuoti! Dovanokite šį sykį; lai pasilaiko pas save tuos "peiperius", tiktai tegul per prakalbas juos suriša. Kitą sykį tap nedarys. Gal iš kur kitur atvažiavęs ir nebežino mūsų įstatymų."

Sandariečiai, ant galo, nusiramino, ir, man suvyniojus Naują Gdynę į tris popierius, leido jėiti prakalbų svetainėn.

Parėjęs namo, papasakojau namiškiams apie tą atsitikimą. Jie išklaušė manęs be jokio nusistebėjimo; sako: tas ne naujiena. Kun. Kaulakio bažnyčioj ilgiau galėtum būti, turėdams laikraščių, negu sandariečių apvaldytojų svetainėj.

Oi, tu bepartyste partija! R. M. M.

VAKARIENĖ DRG. KAPSUKO PRIĖMIMUL.

LSS. 1 kp. nariai, išgirdę, kad "Kovon" darbuoties atvažiuoja atvykęs iš Europos drg. V. Kapsukas, umai suskato surengti draugišką vakarienę, laike kurios kiekvienas galėtų pasimatyti su nenuilstančiu L. S.-D. P. veikėju. Visi labai interesuojasi drg. Kapsuko atsilankymu. Narių tarpe matyti didelis džiaugsmas, kad drg. Kapsukas tampa "Kovos" Redakcijos nariu.

Vakarienė bus paruošta nedėlioj, 25 birželio, Lietuvos Tautinėj salėj ant Moyamensing ave. Pradžia 4 val. po pietų. Joje galės dalyvauti ir pašalinės ypatos. Tečiau įleidžiama į vakarienę bus tik tie svečiai, kurie turės nuo LSS. 1 kp. narių rekomendaciją ir tiketus.

Užsiregistruoti į pokylį galima "Kovos" ofise ne vėliau kaip iki pėtnyčios vakaro.

Vakarienė bus specialiai paruošta, laike kurios bus prakalbų ir kitokių įvairumų. Be vietinių kalbėtojų kalbės ir drg. Kapsukas apie Europos socialdemokratiją ir Amerikos darbininkų reikalus.

Tatai, visi, norintieji dalyvauti šiame pokilyj, pasiskubinkite įsigyti tiketus išanksto, nes jau baigiami pardavinėti. P. K.

Nuo Administracijos EASTON, PA. \$10.00 L. S.-D. P. reikalams ir \$10.00 R. ir K. S. F.

LSS. 42 kp. nariai, drg. V. Vyturis ir M. Ragauskas, užsimokėjo Trečiųjų Teismo paskirtą bausmę — L. S.-D. P. reikalams \$10.00 ir R. ir K. S. F. \$10.00.

Pinigai \$10.00 bus perduota L. S.-D. P. atstovybei ir kita \$10.00 R. ir K. S. Komitetui. P. Kurkulis, adm.

KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CHICAGO, ILL.—LSS. 4 kp. susirinkimas įvyks 24 d. birželio (subatos vakare), 831 W. 33 Pl., Fellowship svetainėj, 7:30 val. vakare. Dalis laiko bus pašvęsta del lavinimosi. Taigi, draugai ir draugės, priukit į laiką, kad vėliau nereikėtų gailėtis, nes kiekvienas darbinikiškas susirinkimas mums turi but svarbus ir tik mes darbininkai turim juose skaitlingai lankytis. — Kp. Valdyba.

MOLINE, ILL. Auka Soc. Partijos agitacijai. LSS. 179 kp. iš Moline, Ill. aukavo Soc. Partijos agitacijai \$2.10.

ROSELAND, ILL. Protestas prieš Veikiamoj K-to referendumo kas link seimui vietos. LSS. 137 kp. laikė savo mėnesinį susirinkimą 11 d. birželio ir tarpe kit-ko rado reikalingu reikalauti, kad Veikiamasis Komitetas atmainytų LSS. IX Suvažiavimo vietą, t. y., kad suvažiavimas turėtų atsitikti kokiam-nors mieste Illinois valstijoj, o ne Worcester, Mass. LSS. 137 kp. Roseland, Ill. rašt. J. M. Variakojis.

HARRISBURG, ILL. Aukos Dayton, O. kuopai vedimui bylos su fanatikais. Aukavusių vardai ir pavardės: J. Serkšnas ir K. Vaičiūnas po 50c; B. Aluzas, U. Bukevičienė, J. Good, A. Lietuvnikas — po 25c; K. Raudonienė, V. Zubris, S. Šimonis — po 10c; J. Gražulis 5c; J. Ruskis 10c. Viso 2.45. A. Lietuvnikas.

HARTFORD, CONN. Aukos L. S. F. Conway's svetainėje 12 d. gegužės įvyko L. S. F. prakalbos. Kalbėjo pp. Bulotai ir Žemaitė. Aukų surinkta: "Žiburėliui" \$19.21, L. S. F. — \$67.04.

Aukavusių vardai: Po \$5.00: J. Antanaitis, K. Madaikis, F. Endriukaitis, P. Kesinskas. Po \$3.00: P. Negrentaitis. Po 2.00: P. Kundrotas, M. Giraitis. Po 1.00: M. Mačaitis, M. Nomaivičia, P. Elenowski, Jelenovski, V. Staugaitis, J. Vekšnins, R. Zimmerman, A. Ramoska, N. N., J. Jadžinskas, P. Norvidas, V. Andriulis, F. Jankauskas, J. Vigaudas, J. Aksonitas, A. Remenciū, M. Zvingilas, L. Ciekis, W. Kalvelis, J. Urbanavičia, K. Deržinskaitė, p. Armonavičia, A. Kelenas, A. Kvaratijus, W. Matušis, K. Kručkas, J. Maziliauskas, O. Zvingilienė, V. Palnias, A. Močinskas.

Po 50c: A. Kazlauskas, A. Kasputis, Eiloliėnė, V. Bagdonienė, J. Kvietkauskienė, M. Saliokas, M. Matčaitienė, A. Kvietkauskas, M. Kriekstanavičia, E. Miliauskas, J. Geisonas, A. Beržinskis, J. Kundrotas, J. Petčelings, Jozėnas, Smulkij aukautojų negarsiname. Iš sumos bus apmokėti iškaščiai, o likusieji bus pasiūsti į L. S. F. kasą. K. A. Kručkas.

VEIKIMO PAVYZDIS VIESIEMS SAJUNGIECIAMS. Gerbiamoji "Kovos" Administracija: Jųš pranešėt, kad 15 d. birželio jau bus išsiuntinėta žurnalas "Naujoji Gdynė". Man pažiūrėjus į kišelinę knygelę, atradau, kad dar nevisus prenumeratorių prisiunčiau. Todėl čia inведу "Money Order" ant \$6.75, kurie yra už "N. G.". Dabar jau pasidaro išviso 40 "N. Gdynės" prenumeratorių, kuriuos aš užrašiau nuo jų pakėtinimo ją leisti. Turriu pažymėti, kad aš stengiausi užrašyti nedel tos dovanos, — kad apturėjus, kurią jūs pagarsinot, kad aš apturėjau, kaippo antra), bet delto, kad mano šventa pareiga, kaippo sąjungiečio tą daryti, aš maniau, kad tos dovanos klus tiems "ištikimiams ir ramiems sąjungiečiams", kurie užrašinėdavo kitus laikraščius šimtais egz., o "Kovos" tik po vieną ant metų. Bet dabar pasirodo, kad aš, kaippo "neramusis ir bjaurių straipsnių prieš privatinis laikraščius rašytojas" — net ir dovaną gavau, skirtą LSS.

Taipgi čia kartu prisiunčiu \$5.08 už "Moteris ir Socializmas" veikalą. Tai bus jau mano parduota minėtos knygos 32 ekz. Manau parduosiu dar ir daugiau. Su pagarba, M. D. Tuinyla. Mentello, Mass.

PAJIEŠKOJIMAS. Pajieškome Alfonso Mockevičiaus, Varamiško vien., Kupiško parap., Kauno gob. Girdėjau, kad pirma gyvenyo Rochester, N. Y. Ar jis pats ar kitas kas žino apie jį malonės atsišaukti šiuo adresu: Liudvikas Toniko, 925 Carlton St., Philadelphia, Pa.

Kasparas Dzeno iš Kauno g. Vilkmergės pav., dabar randasi vokiečių nelaisvėje ir jieško Amerikoj gyvenancio savo brolio Jono Dzeno. Adresuokite: Kriegsgefangenelager Parenim, Postprufungstelle, Gepruft F. A. Nr. 31, Germany.

Kaspar Dzeno.

Pranas Juskevičius iš Kauno g. Raseinių pav. Ervilkiuo vol., prašo savo brolio Kazimiero Juškevičiaus ir giminių Amerikoj gyvenančių atsišaukti. Iki karei jis gyvenyo Kaune, o dabar randasi vokiečių nelaisvėje, Vokietijoj. Adresuokite: Kriegsgefangenelager Parenim, Postprufungstelle, Gepruft F. A. Nr. 31, Germany. Franz Juskevicz.

LIETUVOS PABĖGELIŲ ATSIŠAUKIMAI. Mums prisiuntė laiškus, prašydami atsišaukti į gyvenančius Amerikoj gimines:

1) Jonas Stepaitis iš kaimo Degučių, Mariampolės apskr., Suvalkų gob. Jieško savo giminių: Pijūšo Brundzo, Adolfo Makausko, Juozo Makausko, iš kaimo Geležinių, Mariampolės apskr., Suv. gob. ir Kazio Kutulio iš kaimo Ciuderiškių, Mariampolės apskr., Suv. gob.

2) Jonas Narkevičius iš kaimo Misviečių, Vilkaviškio apskr., Suv. gob. Jieško savo giminių: Juozo Narkevičiaus, Kazio ir Simano Narkevičiaus, Mortos, Motiejiaus ir Vinco Steinių; visi iš kaimo Misviečių, ir Jurgio Veronikaičio iš kaimo Kybeikių, Vilkaviškio apskr. Meldžiame atsišaukti ant šio antrašo: Russia gor. Voronež, Gruzovaja ul. N 28, Ivanu Stepaitsu arba Ivanu Norkeviču.

3) Jonas Rastikis, prašo mūs paskelbti, kad atsišauktų Pranas Bruzevičius ir Kleopa Bruzevičaitė, kuri prieš karę gyvenyo Philadelphia, Pa. Atsišaukti reikia šitokiu adresu: Russia, Petrograd, Ryžskij pros. N 62, kv. 28, K. Lichteris c/o Ivanu Raštikis.

V RAJONO SUVAŽIAVIMAS. V Raj. suvažiavimas įvyks 25 d. birželio mėn., Mahanoy Junction (Lake Side). Todėl pranešame visiems V-to Raj. kuopoms, kad nepamiršumėte kuoskaitlingiausiai atsilankyti. Suvažiavime turėsite progą išgirsti ir koncertą, susidedantį iš dialogų, monologų, deklamacijų ir tt. Bus parengta daug idomų dalykų. Užviečiame visus atsilankyti. — Komitetas. (25)

Ar Turi Prastą Britvą. Prisiųsk man savo prastą britvą ir \$1.00, o aš jums prisiūsiu \$2.00 vertės gvarantuotą, geriausią britvą ir \$1.00 vertės britvą akmenį (galastuvą). Aš parduodu \$2.00 vertės gvarantuotas britvas už \$1.00, o britvos galastuvus \$1.00 vertės parduodu už 50c. Taigi, už jų prastą britvą aš jums duodu minėtą britvos galastuvą. Jeigu neturi jokios britvos, tad prisiųsk \$1.00, o gausi minėtą gvarantuotą britvą. Aš pilnai gvarantuuju mano prisiūstas britvas ir jeigu negera, atmainau ant kitos.

Prisiuntimo lėšų kelis centus tur apmokėti patįs pirkėjai. Negeras britvas siūskite per pačią, o dolerį įdėkite į paprastą laišką ir apsiųskite šitokiu adresu: J. WARKAL, So. Erie Sta., Box 25, Erie, Pa.

Geriausias budas dėl itrinimo. Neturi stokuot nei vienam name D-ro Richter'o PAIN-EXPELLER. Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų naminių budų pas letuvnikus ir visame pasaulyj. Tikras tikėtai su pažymėta marke "IKARA". 25c. ir 50c. butelukas visose aptekose arba P. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

KAM LEIDI SLINKTI SAVO PLAUKAMS? Neturėsi daugiau kalnuotų, rėšvų, krintančių, pleiskanuotų, apmirusių, žodžiu—ligistų plaukų—ko turėtu-mei visuomet gėdintis, nes tas daro Tau neapsakomą nemalonumą—jeigu tik umai pradėsi vartot mūsų sutaisytus plaukams vaistus "Dermafuga". Geresnių plaukams vaistų už "Dermafuga" nėra! "Dermafuga" padarys tą, kad Tavo plaukai bus tankūs, švelnūs ir skaisčius! Oda Tavo galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados, o plaukai niekad daugiau neslinks. Būsi patenkintas savo plaukais! Ne pavydėk kitių puikiems plaukams, nes pats gali turėti dar dailesnius! Reikalaujant, prisigušime Tau pačią suvis dykai išbandymui "sampilą". Prisiųsk 10c stampomis persiuntimo lėšų, gausi išbandymui dėžutę "Dermafugos" veltui, sykiu ir brošiūrą, užvardytą: "Puikus Plaukai". ARGIL SPECIALTIES CO., Dept. K. P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

AUKOS "KOVOS" FONDAN. P. Motičius sukolektavo laike LSS. 34 kp. pirkiko, 28 gegužio, 1916 m. Viso \$7.30. Prisiuntė J. S. Pruselaitis.

"N. G." FONDUI AUKA. W. Klimas iš Franklin Boro, N. J. aukavo 50c.

PARSIDUODA NAMAS. 6 kambarių; lotas 14½ pėdų plotis, 90 pėdų ilgio. Parsiduoda le-gvu išmokesčiu. Namas stovi dailioje Richmondo dalyj. Kas norėtų įgyti sau dailų ir patogų namą, kreipkitės į "Kovos" administraciją, 229 N. 6th St., Phila., Pa. (2)

Lietuvių Soc. Sąjungos Žurnalas 'NAUJOJI GADYNĖ'

JAU IŠEJO

Užsirašykite visi ir reikalaukite pirmojo numerio

"NAUJOJI GADYNĖ", tai naujas gyvybės pulsas Amerikos lietuvių darbininkų gyvenime. "NAUJOJI GADYNĖ" yra leidžiama vien tik del sustiprinimo kliasinio liaudyje susipratimo.

"NAUJOJI GADYNĖ" yra visiems prieinamas ir visiems lygiai indomus ir svarbus mokslo ir žinijos šaltinis, kaip menkai išsilavinusiam darbininkui, taip ir inteligentui.

"NAUJĄ GADYNĖ" redaguoja žymiausias Amerikos lietuvių socialistų rašytojas ir gilus teoretikas drg. P. Grigaitis. Jam artimiausioje pagalboje yra kiti žymūs publicistai ir darbininkų vadovai: drg... V. Kapsukas, C. A. Herman, L. Pruseika, J. Baltrušaitis ir S. Michelsonas.

"NAUJOJI GADYNĖ" turi skyrius iš visų svarbiausių mokslo šakų; gvildena visuomenės klausimus ir plačiai aiškina socializmo mokslo teorijas.

"NAUJOJI GADYNĖ" talpina daug gražių paveikslų, karikatūrų, dailės apsakų, eilių ir uoliai stovi darbo žmonių reikalų sargyboje.

"NAUJOJI GADYNĖ" yra storas, didelio formato, 64 puslapių žurnalas, spausdinamas ant puikios popieros ir dailiai techniškai apdirbtas. Nei vienas susipratęs darbininkas neprivalo atsišaukti nuo "NAUJOSIOS GADYNĖS" užsirašymo. Nelaukite, bet užsiprenumeruokite kuogreičiausia!

"NAUJOJI GADYNĖ" kainuoja metams vos tik \$1.50; pusei metų \$1.00. Pavienis numeris 15c. Norintieji "Naują Gdynę" gauti pasiūžūrėjimui, turi prisiūsti už 15c stampų.

Pinigus umai siūskite šitokiu adresu: "NAUJOJI GADYNĖ" 229 N. 6th St., Philadelphia, Pa.

DOVANA

Kas Užsirašys Metams SLA. Organą "TĖVYNĖ"

Prisiųs Prenumeratos \$1.00, tas gaus dovanai SLA. KALENDORIŲ 1916 M.

Jei dar neskaitai "Tėvynės", tai pasinaudok šia proga (Šios dovanos tik trumpam laikui).

Siųsdami Money Orderius adresuokite: A. B. STRIMAITIS 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

PASARGA: iškirpkit šį paskelbimą ir prisiųskit kartu.

Rosenbaum, SENIAUSIA Lietuviška Banka Philadelphiajje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų. Išmains pinigus ir išsiūnia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai. Agentūra geležinkelių tikiety. Parduodama geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų. 605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.